

Nr. 4 (28)
APRĪLIS 2004

Dundadziņnieks

Dundagas pagasta padomes izdevums

3. lpp. **Keizaram beidzot ir kur iet!**

4. lpp. **“Aleksandra Grīna *Dvēseļu puteni* aprakstītais dundadziņnieks Konrāds ir mana vecātēva brālis. Esmu viņā iedzimusi — arī sarkanmataina.”**

5. lpp. **Jurģi pirms 20 gadiem.**

6. lpp. **Policists ar kultūras darbinieka diplomu.**

7. lpp. **Raibs kā Lieldienu ola.**

Dundagas liepas, olimpiskie ideāli

21. aprīļa priekšpusdienā pie Dundagas vecā bruģa un vidusskolas priekšā rostījās krietns pulciņš ļaužu. Atsaucoties Atēnu (Grieķija) vides fonda projekta *Globālais olīvas zars* aicinājumam, vidusskolas sportiskākie audzēkņi kopā ar olimpiskajiem čempioniem šķēpa mešanā Inesi Jaunzemi un Daini Kūlu, pagasta padomes priekšsēdētāja vietnieku Austri Kristapsonu un izpilddirektoru Andri Kojro stādīja piemiņas liepiņas, domājot par sportu, mieru, draudzību un vidi. Tā visi klātesošie godināja Olimpiskās spēles, kas šogad notiks to dzimtenē.

No aprīļa vidus līdz maija vidum akcija noris daudzās valstīs. Arī Latvijā — dažādu skolu tuvumā. Kā pastāstīja Inese Jaunzeme, mūsu valstī šajā kustībā iesaistījušies apmēram 30 olimpiešu, to vidū tādas slavenības kā Jānis Lūsis, Jānis Ķipurs, Žoržs Tīklers, Jānis Lanka, Ingrīda Barkāne. **I. Jaunzeme:** “Mēs, sportisti, savā laikā esam daudz guvuši no sabiedrības. Tagad šādi varam kaut nedaudz atdot atpakaļ. Esam jau bijuši sešpadsmit skolās un daudzas vēl apmeklēsim. Nesen viesojos Rucavā. Aprīļa beigās ar spēkavīru Raimonu Bergmani dodamies uz mūsu abu dzimto pilsētu Pļaviņām.”

Kāpēc olimpiešu uzmanības lokā nonāca nenoliedzami sportiskā Dundagas vidusskola? Pagājušā gadsimta piecdesmito gadu pašā sākumā nākamā olimpiskā čempione dažus mēnešus strādāja Dundagā un dzīvoja *Dzintaru* mājās. Tagad tieši Aina Pūliņa bija tā, kas uztvēra Ineses Jaunzemes ierosmi un to attīstīja tālāk, iesaistot skolu un pašvaldību.

I. Jaunzeme: “Atceros vēl abus vecos Dzintarus... Abas ar Ainu izvēlējāmies vienu profesiju. Vairākkārt esam tikušās medicīnas sacensībās. Reiz slēpošanas sacīkstēs Aina mani gandrīz piebeidza. Jutu, ka viena naski min uz papēžiem, man jau asiņu garša mutē — bet es taču nevaru padoeties! Tikai vēlāk sapratu, ka iedzinēja ir Aina. Viņa kā jau skrējēja bija ļoti spēcīga.”

Ducis liepiņu no pils parka treš-

dien sāka jaunu dzīvi vecā barona bruģa tuvumā, otrpus Talsu ceļam, kā arī pie vidusskolas. Pirms gada, pēc veco liepu nozāģēšanas, Vilnis Mitlers pateica visvienkāršāko un pareizāko

■ **Olimpiskie čempioni Inese Jaunzeme un Dainis Kūla. Tam būs labam augt!**

■ **Dainis Kūla — gandrīz kā pirms 24 gadiem Maskavā.**

Visvalža Biezbārža foto

domu: vecajiem kokiem ir jākrīt un to vietā jāstāda jauni. Tagad redzam, ka Dundagā kokus prot arī stādīt.

Plecu pie pleca strādājot, skolēni labprāt iztaujāja abus olimpiešus un pavērtām mutēm klausījās saistošajos stāstījumos. I. Jaunzeme pavēstīja, kā, trenējoties parkā, šķēps pēkšņi aptinies ap koku un nācis tieši virsū... Ne mazāk briesmīgas lietas atklāja D. Kūla. Kādās sacensībās šķēps caurdūris tiesnesi. Izrādījies gan, ka šķēps caurbis jaku, nevis pašu neuzmanīgo arbitru — pa gabalu un no mugurpuses tas sākumā nav bijis redzams. Savukārt I. Jaunzeme pazinusi kādu treneri, ko audzēknis ar šķēpu esot pienaglojis pie soliņa — taisnība, tikai caurdurot kājas mīkstumū...

D. Kūlas teiktais par personīgajiem sasniegumiem šķēpa, granātas un

akmens mešanā zēnus tā sajūsmināja, ka sparīgākie tūlīt uz vietas gribēja sacensties. Sacīts — darīts! Dūšīgāka-

Redaktora ziņa

Kājas un rokas. Galva un sirds. Eiropas Savienība un Dundaga

Sagatavoju avīzi un likos uz auss Dundagā, lai pamostos Eiropas Savienībā...

Tas nu tā, pus pa jokam. Lai gan — tādus teicienus kā “ar vienu kāju jau Eiropā” (t.i., Eiropas Savienībā) esmu dzirdējis un lasījis bieži. Reizēm tas domāts ar zināmu sasniegumu pieskaņu, reizēm ar smīnu.

Bet nu 1. maijs klāt, un šis datums, kas vairākām dižpilsētās dzīvojušām paaudzēm saistās ar darbaļu demonstrācijām vai mūkšanu no tām, iezīmē robežšķirtni. Daudzi no mums to sagaida ar bažām. Kā veiksies tad, kad būsīm tur ar abām kājām?

Varētu teikt, ka izvēle jau izdarīta,

ko nu vairs. Tā ir. Tikai atcerēsimies sen zināmu patiesību — vispirms jābūt tepat, savā Latvijā. Pavisam konkrēti — tepat Dundagā. Ar rokām un kājām. No matu galiem līdz papēžiem. Ja te būsīm ar sirdi un galvu, tad pastāvēsim arī pasaulē. Neesmu necik stiprs vēsturē, bet vai nu asiņainajos zobenbrāļu laikos latviešiem vieglāk klājies. Gan jau tik traki nebūs. Galu galā lielākais ienaidnieks drīzāk būtu meklējams nevis kaut kur ārienē (piemēram, Maskavā vai Briselē), bet iekšpusē. Vēl konkrētāk — sevī.

Alnis Auziņš

Uz dižpilst Rīg

Atsaucoties uz Dundagas mākslas un mūzikas skolas izsludināto konkursu *Vēstījums mana novada nākotnei* (sk. š.g. 1. un 2. num.), kāds dundadziņnieks redakcijai iesniedza šādu rakstu galu.

Tas nu i brang apakeļlaiks, tad es vel ganes gāj. Vienpauker atskrej mās uz ganem un teic man — ej uz mājām, tēs sauc! Vo jē! Nu būs pa mīz! Bet, ja tēs sauc, jāiet i. Ka es tiek tā tujāk mājē, tēs prete — ko tu velkes ka sēņ zup! Sapodznes fiksāk, brauks man līdz uz dižpilst! Vo velss! Es gandrīz plaknisk, kas to bi domes! Māt a turpat tujme, komande māt — fikss mazgtes, kād tav tie kājs i, uz viņem ju rāciņš var stādt! A tiem kājam ju tā i kā i, peide reiz kāds kājapavs bi uzouts ap Jurģem, bet nu ju zemiņ laiks klāt. Es, mazs vīrs, dar ko var, māt a līdz, bet kur nu! Tas kājad i saspēges ka miežmaiz, tad vēl pa pieskam kāj dīlb vietam noborkt, krozēn — mauc kaut vo viss ād nost. Man ju paliek pļiekan dūš, izputs viss braukšēn. Bet tēs, prātigs vīrs būdams, noteic — ko nu āmes! Uzvelc kād zeķ kājes, tu, māt, edod sovs kurps ko uzsmoukt, puik ju pa vien dien nenopieis. Būs ju lāb, nav ju nekāds brūdgans!

Tā nu mēs uz āter rok sapuces un puike nekad vain, var likt kaut uz kalender vāk. Suke proj uz mazbān, tas vakarpuse gāj līdz Stend un tālāk a vilcien līdz Rīg. Jateic kā bi — to ceļ es viss nogule.

No rīt pamostes Rīge. Kamer tik no stacij āre, es vel bi tāds pusaizmīdzs.

Maijā pili

1. maijā plkst. 11.50 pasākums, Latvijai iestājoties Eiropas Savienībā. ES karoģa svinīga pacelšana, koncerts.

No 6. maija zīmējumu izstāde *Mana Latvija*.

9. maijā plkst. 11.00 *Mātes dienai* veltīts koncerts. Piedalās pirmskolas iestādes *Kurzemīte* bērni un Dundagas vidusskolas skolēni.

Maijā kolonnu zālē arvien apskatāma fotoizstāde *Lībiešu tautas kultūra*.

15. maijā Pils diena. Plkst. 12.00 atklāšana un Kolka mūzikas skolas kokaļtāju ansambļa koncerts, 12.40 ES *LIFE* demonstrācijas projekta *Zaļā pils* ekspozīciju telpu atklāšana, 13.00 Dundagas mākslas un mūzikas skolas projekta *Vēstījums mana novada nākotnei* noslēgums, 17.00 Renesanses šovs, 21.00 Balle. Uz balli ielūgumus var iegādāties pili līdz 14. maijam.

jiem akmens lidoja tikai nedaudz tuvāk par čempiona mēro. Tas vēl vairāk iekarsēja asinis. Pēc darbu pabeigšanas un visu stādītāju parakstīšanās veidlapā ar moto *Par godu augstajām olimpiskajām idejām, mieram, veiksmi un draudzībai*, kas turpmāk glabāsies Sporta muzejā, vidusskolas stadionā izvērtās šķēpa mešanas sacensības. Ar pusspēku sviežot, pārāks bija olimpiskais čempions. Par labo gribu sacensties jāpaslavē arī direktors Uldis Katlaps, bet pavisam atzīstamus metienus izpildīja vairāki Dundagas puiši. Nav brīnums, jo D. Kūla norādīja, ka

tieši volejbolistu vidū viņš nolūkojot nākamās šķēpmetējus — “kustība rokai ir tā pati”. Kas zina, varbūt arī mūsu pusē aug nākamie čempioni! Katrā ziņā ciemiņi pasākuma beigās noskatījās Dundagas jauno volejbolistu paraugdemonstrējumus un varēja izdarīt secinājumus nākotnei.

Paldies olimpiešiem, Ainai Pūliņai, skolai un pagasta vadībai par atsaucību un sadarbību! Nākotnei paliks gan liepiņas, gan no olimpiešiem gūtās ierosmes. Tās tikai jākopj.

Alnis Auziņš

Ko tie nospriež, tas paliek

Pagasta padomē 29. martā

► Gada pārskats

Iepazinās ar pagasta padomes 2003. gada pārskatu un revīzijas ziņojumu un apstiprināja Dundagas pagasta padomes 2003. gada pārskatu. Ar pārskatu var iepazīties pagasta padomē.

► Pirmpirkuma tiesības

Atteicās no pirmpirkuma tiesībām no nekustamiem īpašumiem *Kraukļi* (26,0 ha), *Mežvēveri* (23,1 ha) un no īpašuma *Ūpis* atdalāmā 15,5 ha zemes gabala.

► Pašvaldības atbalsts projektiem

Apstiprināja sagatavoto nolikumu *Par 2004. gada Dundagas pašvaldības līdzekļu piešķiršanas kārtību iesniegto projektu atbalstam.*

► Sabiedriskā tualete

Apstiprināja cenrādi maksas pakalpojumiem sabiedriskajā tualetē Talsu ielā 10a.

Pakalpojumā ir ietverti izdevumi tualetes papīram slēgtā traukā, šķidrām ziepēm slēgtā traukā, elektriskajam roku žāvētājam, siltajam un aukstajam ūdenim izlietnē.

Maksa par tualetes izmantošanu ir Ls 0,10 no cilvēka. Bērniem līdz 7 gadu vecumam par brīvu. Ieņēmumus izmantos tualetes telpu uzturēšanai.

► Zupas virtuve

Pagasta padome atbalstīja *zupas virtuves* izveidošanu Veselības un sociālās palīdzības centrā un piekrita ziedojumu vākšanai speciālajā kontā ar norādi *zupas virtuvei*. Noteica, ka *zupas virtuves* izdevumi apmaksājami tikai no ziedojumos saņemtajiem līdzekļiem. Pusedienas tiks piešķirtas un noteikta parauga talons izsniegts pēc personas iztikas līdzekļu deklarācijas novērtēšanas.

► Apkures katla pārdošana

Nolēma pārdot *Mazās skolas* katlumaņas veco bojāto apkures katlu AK-200 metāllūžņos. Katls nav izmantojams telpu apsildei.

► Rotaļlaukuma konkurss

Nolēma atbalstīt Dundagas bērnu piedalīšanos rajona padomes izsludinātajā konkursā *Bērnu projekts par rotaļu un atpūtas laukuma iekārtošanu* rotaļu laukuma izveidei Talsu ielā 26 (stacijas dārzš).

► Administratīvā komisija

Apstiprināja Ivetu Bērenti un Vitāliju Nazarovu par Dundagas pagasta Administratīvās komisijas locekļiem. Par komisijas priekšsēdētāju iecēla komisijas locekli Daci Kurpnieci.

... un 26. aprīlī

► Deputāta pilnvaru nolikšana

Pēc pašas lūguma atbrīvoja Guntu Skujiņu no deputātes pienākumu veikšanas Dundagas pagasta padomē.

► Pirmpirkuma tiesības

Atteicās no pirmpirkuma tiesībām uz nekustamajiem īpašumiem *Egļlidumi* (21,1 ha), *Celmlīdumi II* (20,2 ha), *Celmlīdumi* (27,14 ha), *Silmalas* (8,0 ha),

Laimas (10,6 ha), *Pilskalni* (16,4 ha), *Mazpilādžkalni* (16,13 ha), *Aizkalniņi* (13,1 ha), *Klintis* (17,6 ha), *Krogi* (11,79 ha), *Dzirnieki* (15,8 ha), *Gailenes* (8,4 ha), no īpašuma *Gaviļnieki* atdalāmā 8,3 ha zemes gabala un no īpašuma *Grūži* atdalāmā 16,2 ha zemes gabala.

► Bezsaimnieka mājas

Secināja, ka pagasta teritorijā 24 mājām ar palīgēkām nav nokārtoti īpašumtiesību dokumenti. Pagasta padome jau agrāk ir nolēmusi palīdzēt šo māju saimniekiem sakārtot īpašumtiesību dokumentus, pieaicinot speciālistu, jo tas varētu izmaksāt lētāk nekā katram atsevišķi apmaksāt jurista pakalpojumus. Ir ievadītas sarunas ar nekustamo īpašumu mākleri par īpašumtiesību dokumentu sakārtošanu bezsaimnieka mājām.

► Dundagas Vārpas iesniegums

Iepazinās ar Izglītības, kultūras un sporta komitejas atzinumu par Tautas nama (TN) darbību un turpmāko sadarbību. Darba grupas vadītāja Maira Remesa ziņojusi par darba grupas izdarītajiem secinājumiem pēc tikšanās ar TN apsaimniekotājiem *Dundagas Vārpa* — nomas līguma nosacījumu pārskatīšanu, par ugunsdzēsamo aparātu iegādi, par tehniskā darbinieka algošanu.

Iepazinās ar s/o *Dundagas Vārpa* lūgumu apmaksāt viena TN tehniskā darbinieka algu. Tā pienākumos būtu kurinātāja, sētnieka, apkopēja un dežuranta darbs.

Nolēma iegādāties izvietošanai TN četrus ugunsdzēsamos aparātus (Ls 120). No 1. V pieņemt darbā struktūrvienībā *Ielu apsaimniekošana* tehnisko darbinieku darbam Tautas namā (līdz 31. XII).

► Dāņu viesu uzņemšana

Pēc PII *Kurzemīte* vadītājas Andas Budreikas lūguma piešķīra Ls 100 divu Dānijas Skovbo komūnas bērnu dārzu vadītāju uzņemšanai laikā no 18. no 22. aprīlim.

► Telpu nomas maksas

Noraidīja Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Talsu brigādes komandiera Jānis Miķelsona lūgumu atbrīvot no nomas maksas par telpu izmantošanu Dundagas posteņa vajadzībām Talsu ielā 24, jo VUGD šīs telpas uztur un remontē par saviem līdzekļiem, un nolēma piedāvāt VUGD ēkas pieņemt ilglaicīgā lietošanā vai iegādāt savā īpašumā.

► Metāllūžņu uzpirkšanas vieta

Noraidīja SIA *Tranzīta Termināls* vietas izvēli metāllūžņu uzpirkšanai un glabāšanai A. Upīša ielā 1, jo teritorijas plānojumā tā ir apdzīvojamā un sabiedrisko pakalpojumu zona pašā Dundagas centrā.

► Ēkas pārbūve

Atļāva pagasta būvvaldei izsniegt arhitektūras un plānošanas uzdevumu ēkas pārbūvei īpašumam A. Upīša ielā 1. Noteica īpašumam izmantoša-

nas mērķi *Sabiedrisko iestāžu un darījuma teritorijā.*

► Finansējums karatistiem

Pēc Reģionālās Karatē federācijas Talsu komandas trenera Oskara Kiseļeva lūguma nolēma finansiāli atbalstīt (50% jeb Ls 75) kluba *Baltais dracons* audzēkņa Jāņa Baumaņa piedalīšanos jūnijā RKF Eiropas jauniešu karatē sacensībās Zalcburgā (Austrija).

► Apkures katla iegāde

Izpilddirektors ziņoja, ka ļoti sliktā stāvoklī ir PII *Kurzemīte* un moduļa apkures katli Skolas ielā. SIA *Ziemeļkurzeme* ir apņēmusies sagādāt jaunus apkures katlus moduļa katlu mājai, kurai ir pieslēgtas 3 daudzdzīvokļu mājas, taču ar pašlaik uzkrāto finansējumu nepietiek. Uzdeva grāmatvedībai priekšlaicīgi pārskaitīt SIA *Ziemeļkurzeme* kontā Ls 5750 — līdzekļus, kas paredzēti ūdenssaimniecības projektam.

► Sabiedriskā kārtība

Deputāts Guntis Pirvits atkārtoti pievērsās jautājumam par sabiedrisko kārtību, bērnu klaiņošanu naktīs, par nelegālo alkohola tirdzniecību. Nolēma sasaukt sanāksmē daudzdzīvokļu māju vecākos, lai apspriestu situāciju par alkohola un narkotiku tirdzniecību daudzdzīvokļu mājās. Sanāksmē, kas varētu notikt maija vidū, piedalīsies arī pašvaldības policists, deputāti, izpilddirektors un valsts policija.

► Pieprasījumi uz brīvajām zemēm

Attīstības nodaļas speciālisti informēja, ka pēdējā laikā pagasta padomē tiek saņemti lūgumi piešķirt pastāvīgā lietošanā valsts brīvās zemes, kas Valsts zemes dienesta (VZD) norādītajos datos atrodas Dundagas pagastā, bet kurus nevar apmierināt. Secināja, ka norādītie brīvie zemes gabali atrodas zem elektropārvades līnijām, Slīteres nacionālā parka teritorijā, ir rezervēti neapmierinātajiem mantiniekiem vai arī uz tiem atrodas nenoskaidrotas piederības ēkas un būves. VZD dātos nav nekādas atzīmes par rezervētajām zemēm. A/s *Latvenergo* arī nav devusi atbildi, ko darīs ar zemi zem elektropārvades līnijām. Nolēma nosūtīt Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijai vēstuli ar problēmas izklāstu.

► Nosaukumu piešķiršana

No zemes īpašuma *Ūpis* atdalāmajam 15,5 ha zemes gabalam piešķīra nosaukumu *Ozolnieki*, 0,3 ha zemes gabalam ar kadastra Nr.8850-020-0035 piešķīra nosaukumu *Uzkalni*, 1,4 ha zemes gabalam ar kadastra Nr.8850-020-0036 — nosaukumu *Šlīteres iela Veckalni*, 7,8 ha zemes gabalam ar kadastra Nr.8850-020-0037 nosaukumu *Pils iela Noras*, no īpašuma *Gaviļnieki* atdalāmam 8,3 ha gabalam nosaukumu *Priedes*, no īpašuma *Pūpoli* atdalāmai zemei (54,8 ha) nosaukumu *Vecpūpoli*.

► Dzīvokļu jautājumi

Nolēma 2 dzīvokļus izīrēt bez privatizācijas tiesībām kā sociālos dzīvokļus. Vienu dzīvokli izīrēja bārenim, kas atgriežas pagastā no bērnuma.

► Metāllūžņu uzpirkšana

Iepazinās ar SIA *Metko* un SIA *Liners* iesniegumu par atļaujas saņemšanu metāllūžņu iepirkšanai A. Upīša ielā 6. Ieteica uzņēmumiem kopā ar izpilddirektoru Andri Kojro sagatavot atkritumu apsaimniekošanas līgumu, paredzot punktus par bīstamo atkritumu savākšanu (akumulatori), pašvaldības tiesības pārbaudīt metāllūžņu savākšanas vietu, kā arī sadarbību — uzpirceja ziņošanu par nezināmas izcelsmes metāllūžņiem (acīmredzami saimniecībā vēl izmantojamām lietām).

► Kaļķu skola

Arhitektūras – celtniecības firmas *RHEMA&PARTNERS* vēlas Kaļķu skolu iegūt pastāvīgā lietošanā vai nomā ar turpmākām privatizācijas tiesībām. Objektu paredz rekonstruēt un pilnībā renovēt.

Valsts un pašvaldības mantas atsavināšanas pamatveids ir mantas pārdošana izsolē. Īpašums Kaļķu skola ir pagasta padomes īpašums, tā platība ir 8,8 ha. Zemes un ēku kopējā kadastrālā vērtība ir Ls 2078. Iesniegumā skaidrs pateikts, kādiem mērķiem nomas tiesību pieteicējs vēlas ēku izmantot. Pasreizējais īpašuma izmantošanas mērķis ir sabiedriskā apbūve.

Nolēma noskaidrot uzņēmuma vēlmi par Kaļķu skolas turpmāko darbības un ēkas izmantošanas mērķi un vienoties par nepieciešamo zemes daudzumu, kā arī sagatavot pārskatu par Kaļķu skolai piegulošās zemes nomniekiem.

► Kapličas būvvieta

Novērtējot pašvaldības īpašumu piemērotību kaplicai, Attīstības nodaļa piedāvā sabiedriskai apspriešanai divas iespējamās būves vietas:

- Anstrupes kapiem pretējā ceļa pusē esošajā zemes gabalā ar kad. nr. 8850-019-0033 (3,6 ha),
- Īpašuma *Bišķi* īpašuma daļā.

Abos īpašumos zemes izmantošanas mērķis ir mežsaimniecība, būs jāveic zemes transformācija. Lai būves vietas izvēli nodotu sabiedriskai apspriešanai, nepieciešams skaidri formulēt būves apjomu un funkcionālās iespējas, t.i., vai tā būs tikai kā aizgājēju izvadīšanas vieta, vai piedāvās arī morga, bērēm nepieciešamā inventāra, aprikojuma iegādes un nomas pakalpojumus. Kādi ir būves izmaksu griesti? Jārēķinās ar būves tehniskā projekta izstrādes un būvdarbu izmaksām. Kas būs iecerētās būves apsaimniekotājs: pati pašvaldība vai nodos koncesijā kādam uzņēmumam?

Nolēma izveidot darba grupu, kam jāiepazīstas ar nesen uzcelto kapliču Smārdes pagastā un jāsniedz priekšlikumi par kapličas funkcionālajām iespējām Dundagā.

► PII Kurzemīte slēgšana vasarā

Atbalstīja PII *Kurzemīte* vadītājas Andas Budreikas ierosinājumu par iestādes slēgšanu vasarā un uzdeva vadītājai līdz nākamajai Izglītības, kultūras un sporta komiteja sēdei iesniegt priekšlikumus par darba režīmu vasaras mēnešos.

► Atbalsts skolēnu zinātniskās pētniecības darbam

Iepazinās ar vidusskolas 11.a klases skolēna Kārļa Kantsona lūgumu atļaut uzsākt sarunas ar atkritumu apsaimniekošanas firmu *Kurzemes ainava Talsi* un Latvijas Zaļo punktu par dalīto atkritumu šķirošanas konteineru uzstādīšanu Dundagas pagasta teritorijā. Šāds lūgums ir saistīts ar zinātniskās pētniecības darba *Atkritumu saimniecība Latvijā un Dundagā* izstrādi. Nolēma atbalstīt K. Kantsonu zinātniskās pētniecības darba *Atkritumu saimniecība Latvijā un Dundagā* izstrādē.

► VSPC nolikums

Apstiprināja sagatavoto Dundagas pagasta padomes struktūrvienības *Dundagas Veselības un sociālās palīdzības centrs* nolikumu.

► Mājas aprūpes nolikums

Apstiprināja sagatavoto Dundagas pagasta padomes struktūrvienības *Dundagas Veselības un sociālās palīdzības centrs* izstrādāto nolikumu par sociālā dienesta aprūpi mājās.

► Vīdales ciema valde

Pēc pašas lūguma atbrīvoja Diānu Semioņenkovu no darbības Vīdales ciema valdē.

► Individuālais darbs

Atļāva Rudītei Vilmanei-Pāvelei, Laimai Upnerei, Daigai Rudenei nodarboties ar individuālo darbu — mežsaimniecības darbiem.

► Pagasta vēlēšanu komisijas sastāvs

Darbam Dundagas pagasta vēlēšanu komisijā ir pieteikti 4 kandidāti: Inguna Klēvere, Liene Grīnberga, Māris Kaķis un Baiba Tendere. Par katru kandidātu balsoja atsevišķi. Vēlēšanu komisijas sastāvā iekļāva Ingunu Klēveri. Liene Grīnberga un Baiba Tendere iekļautas vēlēšanu komisijas kandidātos. Māris Kaķis nesaņēma nepieciešamo balsu skaitu.

► Administratīvās komisijas

► nolikums

Apstiprināja Dundagas pagasta Administratīvās komisijas nolikumu.

► Papildinājumi VSCP maksas pakalpojumos

Apstiprināja papildinājumus Dundagas Veselības un sociālās palīdzības centra maksas pakalpojumu cenrādi: *Pediatra konsultācija Ls 1,50. No maksas par konsultāciju atbrīvot maznodrošinātās, daudz bērnu ģimenes. Iegūtie līdzekļi par maksas konsultāciju tiek novirzīti “zupas virtuves” finansēšanai.*

► Dienas centrs

Iepazinās ar Latvijas organizācijas *Glābiet bērnu* Dundagas vietējās nodaļas koordinatores Alfas Auziņas lūgumu atbalstīt šīs organizācijas darbību Dundagas pagastā, izīrējot telpas bērnu dārzā bērnu dienas centra izveidei, kā arī sākotnējā periodā atbrīvot no telpu nomas maksas, maksas par apkuri un elektrību.

Nolēma atbalstīt bērnu dienas centra izveidi PII *Kurzemīte* telpās un uz vienu gadu no darbības uzsākšanas brīža atbrīvot no telpu nomas maksas.

Protokolus pārlūkoja Aivars Miška

Stādīsim mežu pavasarī!

Ir pēdējais laiks meža īpašniekiem pārbaudīt savus izcirtumus. Ja dabiski iesaugošo kociņu skaits nav pietiekams vai nav vienmērīgs, mežam jāpalīdz!

Cik stādīt?

Ne visi iestādītie kociņi iesaugs, tādēļ stādiet vairāk nekā prasa noteikumi! Egles un bērzus stāda 2x2 m attālumā, tad būs 2500 kociņu uz hektāru, priedes — 2x1,4 m attālumā, tad būs ap 3600 kociņu uz hektāru.

Stādus meklējiet kokaudzētāvās, bet, ja tos neesat laikus pieteikuši, var būt par vēlu. Var rakt arī mežņus savā

mežā, bet tad vispirms jāsaņem apliecinājums reproduktīvā materiāla ieguvei.

Ko darīt, lai kociņi iesaugu?

Stādus vislabāk vest polietilēna maisos, tādējādi pasargājot to saknes no apžūšanas. Izcirtumā stādus pierok ēnainā vietā. Stādot kociņus pārnēsā spainī, nevis grozā vai rokās, jo pavasara saulē to saknes ātri izkalst. Bedrīti stādiņam izveido tā, lai saknes tajā ietilptu brīvi un nepaliktu virspusē. Pēc tam tās kārtīgi piemin. Pārāk garas saknes jāapcērp, bet ne vairāk par trešo

daļu no to garuma.

Uzmanību — smecernieks!

Ja stāda egli un priedi svaigā skujkoķu izcirtumā, kociņus var iznīcināt smecernieki, apgraužot tiem mizu un pumpurus. Lai to novērstu, stādiņu virszemes daļu līdz sakņu kaklam mērcē *Fastac* šķīdumā. Šis pats nosacījums jāievēro arī, ja svaigs skujkoku izcirtums ir apmežojamās platības tuvumā.

Ko pārbaudīs mežsargs?

Izcirtumus, kam tekošajā gadā beidzas atjaunošanas termiņš, mežsargi pārbauda no 1. jūlija līdz 1. oktobrim.

Mežsargs platību atzīs par atjauno-

tu, ja:

- kociņu suga atbilstīs augšanas apstākļu tipam,
- būs pietiekams kociņu skaits,
- kociņi būs vienmērīgi izvietoti,
- platība būs izkopta.

Ja esat izcirtumu atjaunojis pirms vai pēc termiņa beigām, obligāti par to paziņojiet mežniecībai, iesniedzot pārskatu! Informāciju un konsultācijas var saņemt no sava mežsarga vai mežniecības.

Ceru uz sadarbību un vēlu veiksmi meža atjaunošanā!

*Ēriks Bērzkalns,
Ezeru mežniecības mežzinis*

Mežā atkritumiem vairs nav vietas!

Šādu akciju Valsts mežu dienests rīko Meža dienu laikā visā valstī. Arī Dundagas pagastā mežniecības apzina ar atkritumiem piesārņotās vietas mežā. 5. maijā Priedaines mežniecība kopā ar Dundagas vidusskolas 5.b klasi un 6. maijā Ezeru mežniecība kopā ar 6. c klasi vienu no šīm vietām sakops, uzstādot arī zīmi ar aicinājumu mežā atkritumus neizgāzt. Akcijas mērķis ir tam pievērst sabiedrības uzmanību, paši savus mežus joprojām nemitīgi piegružojam. Laiks to pārtraukt!

Ē. B.

Eiropas Parlamenta vēlēšanas

Sestdien, 12. jūnijā, Latvijā pirmo reizi vēlē Eiropas Parlamentu (EP). Piedalīties varēs Latvijas un arī citu Eiropas Savienības (ES) dalībvalstu vēlētāji.

Kas raksturīgs šīm vēlēšanām?

EP vēlēšanās Latvija būs viens vēlēšanu apgabals, no kura EP jāievēl 9 deputāti. Deputātu kandidātu sarakstus EP vēlēšanām Latvijā varēja iesniegt reģistrētas partijas vai partiju apvienības Centrālajā vēlēšanu komisijā (CVK) no 24. marta līdz 8. aprīlim.

Šajās vēlēšanās ir mainīta vēletāju reģistrācijas kārtība. Lai piedalītos vēlēšanās, vēletājam ir jābūt iekļautam Latvijas vēletāju reģistrā vienā noteiktā vēlēšanu iecirknī, arī balsot jādodas tieši uz šo vēlēšanu iecirkni. (CVK vēstules iedzīvotāji jau saņēmuši.) **Līdz 13. maijam balsošanas vietu var mainīt, personiski iesniedzot lūgumu pagasta padomes kancelejā.**

Iepriekš piesakoties, vēletāji, kas uzturas ārvalstīs, var piedalīties EP vēlēšanās, balsojot pa pastu. Savukārt vēletāji, kas veselības stāvokļa dēļ vēlēšanu dienā nevarēs ierasties vēlēšanu iecirknī, kā arī šo personu kopēji var lūgt rīkot balsošanu savā atrašanās vietā.

Iespēju lūgt rīkot balsošanu savā atrašanās vietā var izmantot arī vēletāji, kas ir aizdomās turētās, apsūdzētās vai tiesājamās personas un kurām kā drošības līdzeklis piemērots apcietinājums.

Kā vēlēt?

Vēlēšanu dienā vēlēšanu iecirkņi strādās no plkst. 7 rītā līdz 10 vakarā.

skaidrs, ka šī nav pelnoša iestāde. Darbinieku algas jāsedz pašvaldībai. Pašlaik strādā divas darbinieces. Rekonstruējot pārsūkknēšanas staciju, samazinājās štata vietas un atbrīvojās darbinieki. Cilvēki rindā uz šo darbu nestāvēja.

Tualetes darba laiks ir no pulksten 8 līdz 19 katru dienu. To nosaka Darba likumā pieļaujamais stundu skaits par minimālo darba algu. Jāpavēro cilvēku apmeklējums — iespējams, vajadzēs pagarināt darba laiku, lai tualete būtu atvērta arī agrāk no rīta un vēlāk vakarā. Tātad jāatrod līdzekļi vēl viena darbinieka algošanai. Neatbalstu ideju blakus novietot pārvietojamo tualeti. Turklāt tualete būs arī blakus jaunajā viesu mājā, tāpat *Silvā*.

Šī jaunbūve ir kaut kas pilnīgi nebijis Dundagā. Tualete ir jebkuras vietas vizītkarte. Daudz vēl darāmā apkārtnes sakopšanā, vistuvākajā laikā jānojauc vecā tualete. Mamiņa iekšienē jāpieliek dažādi skaidrojoši uzraksti, piemēram, par roku žāvētāju un šķidrajām ziepēm. Lūgums visiem apmeklētājiem saudzīgi izturēties pret iekārtām un

Vēletājam jāizraugās kāds no partiju un partiju apvienību iesniegtajiem deputātu kandidātu sarakstiem. Šajā sarakstā iespējams izdarīt grozījumus — deputātu kandidātiem pievilkt plusiņus vai izsvītrot kādu kandidātu. Par vēlēšanu kārtību ziņas būs pieejama arī vēlēšanu iecirkņos.

Ejot balsot, nav obligāti jāņem līdzi CVK izsūtītās vēstules. Savu kārtas numuru var noskaidrot vēlēšanu iecirknī. Kā parasti, lai novēlētu, līdzi ir jābūt pasei.

EP vēlēšanās Latvijā būs arī **iepriekšējā balsošana**, kas notiks trīs dienas pirms vēlēšanu dienas — **9., 10. un 11. jūnijā**. Šajās dienās vēlēšanu iecirkņi būs atvērti ne mazāk kā četras stundas dienā pašvaldību vēlēšanu komisiju noteiktajos laikos. **Precīza informācija par vēlēšanu iecirkņu darba laikiem Dundagas pagastā būs nākamajā numurā un uz informāciju dēļiem.**

pašu ēku. Diemžēl jau bijis nepatīkams gadījums — izsists pakešu logs, pirms tualete vēl sāka darboties. Līdz nākamā gada maijam jāatmaksā kredīts.

— Kā aizvadām spodrības mēnesi?

— Kā katru gadu, aprīlī aicinu iestādes un struktūrvienības un visus dundadzniekus sakopt savas teritorijas, apstādījumus, zālājus, puķu dobes. Istenībā jau tas ietiecas arī maijā un savā ziņā skar mūs visus cauru gadu. Pašiem prieks, ja skats ir acij tikamāks. Pašvaldības darbinieki saslauka no ielām pa ziemu sakaisīto materiālu, te nodarbinām arī no sociālā dienesta tos ļaudis, kas atstrādā GMI. Šogad pirmo reizi vācām papirus gar ceļmalām Dundagas baltās zīmes robežās, mazliet piepalīdzot arī Slīteres nacionālajam parkam Mazirbes ceļa virzienā. Tāpat nepatīkamu skatu rada plastmasas pudeles. Darbs nav pateicīgs — vienu papīru salasi, citi jau klāt. Bet jādara ir. Atsaucība varētu būtu lielāka, bet mūsu pārlicība ir — kārtība ar laiku tomēr ietekmē. Visvairāk man nepatīk Dundagas nekoptās platības ar nezālēm, krūmiem utt.

Reizēm zēni sporto neatļautā vietā.

Kas ir Eiropas Parlaments?

Eiropas Parlaments ir (ES) parlamentārā institūcija, ko vispārējās, tiešās vēlēšanās uz pieciem gadiem ievēl ES dalībvalstu vēletāji. Pirmais EP ievēlēts 1979. gadā, bet pašreizējais EP — 1999. gadā. Pašlaik EP ir 626 deputāti no 15 ES dalībvalstīm. ES paplašinoties, deputātu skaits EP pieaugs līdz 732. Deputātu skaits parlamentā dalībvalstij ir atkarīgs no iedzīvotāju skaita.

EP vēlēšanas katrā dalībvalstī notiek saskaņā ar dalībvalsts izstrādātajiem tiesību aktiem, tāpēc EP vēlēšanu kārtība dalībvalstīs atšķiras un parasti tiek pielīdzināta katras valsts nacionālo vēlēšanu kārtībai.

Lai gan pastāv atšķirīgas vēlēšanu procedūras, ir vairāki visās dalībvalstīs kopīgi principi. Viens no tiem — nepieciešamība nodrošināt ikviena ES vēletāja vēlēšanu tiesības un tiesības kandidēt EP vēlēšanās arī tad, ja šie vēletāji uzturas dalībvalstī, kuras pilsoņi tie nav. Ievēlēto deputātu darba vieta būs

Mums taču ir sporta laukumi. Pie *Mazās skolas* uzvilksim tīklu, un bumbu varēs spēlēt tur.

Spodrības mēnesī pēc iedzīvotāju lūguma no *Talsu ainavām* biju atvedis septiņu kubikmetru konteineru liela-jiem sadzīves atkritumiem — televizoriem, ledusskapjiem, vecām gultām. Šis pasākums ne visai izdevās. Vakaros tvertne bija pilna, otrajā rītā — tukšā. Laikam kāds pāršķiro.

Man vēl ir ap desmit 240 litru konteineri. Tos piedāvājam centra individuālajām mājām, noslēdzot atkritumu izvešanas līgumu pie Daces Kurpnieces. Pats konteiners ir par velti, bet atkritumi jāizved vismaz reizi mēnesī.

Oranžos maisus pērk labi, nopirkti jau ap 600. Atgādinu, ka 28 santīmi ir maksa par pakalpojumu. Šie atkritumu maiši jānovieto īpašās automašīnas braukšanas ceļā, centrā — pie konteinerā, nevis pašā konteinerā, jo konteineri līdz piektdienai jau tā ir pārpildīti.

— Ceļi pavasari...

— Svarīgs un sarežģīts jautājums. Visvairāk mūs satrauc otrās kategorijas ceļi, īpaši, kas ved uz Kaļķiem. Jau pirms atkušņa bedres bija milzīgas,

Papildus muzeja pamatdarbam tas uzkrāj dažādos rakstiskos avotos publicēto informāciju par Dundagas pagastu tā vēsturiskajās robežās un apzina mājvietas pagasta teritorijā. Šā darba augļus var ieraudzīt arī laikraksta *Dundadznieks* gājumos.

Pēdējos divos gados muzejs remontēts: iekārtota jauna krājuma telpa un sanitārais mezgls (valsts investīciju un pašvaldības budžeta līdzekļi), izbūvēta lokālā kanalizācija (Eiropas Savienības *LIFE* — vide programmas finansējums un pašvaldības budžeta līdzekļi). Šogad pašvaldības budžetā papildus muzeja pamatdarba nodrošinājumam ielānoti līdzekļi muzeja krājuma telpu drošībai, ēkas ugunsdrošībai, otras krājuma telpas iekārtošanai. Šī gada prioritāte muzeja darbā ir turpināt un gada nogalē veiksmīgi pabeigt iesākto akreditāciju.

Muzeja ekspozīcijas ir pieejamas no 1.V līdz 31.X katru darba dienu no

jusi skolotāja Aija Freiberga.

Lai gan tālos Rīgas ciemiņus Dundaga šajā dienā sagaidīja ar marta sniegu, diena pagāja jauki, ar siltumu daudzās sirdīs. Skolas bērniem tā bija izdevība iegūt rakstnieka autogrāfu. Skola un bibliotēka saņēma izdevniecības grāmatu dāvinājumus.

Projekta *Līdzul! Palīdzī man izlasīt pirmo grāmatīņul* gaita turpinās. Bērnu dārza četru grupiņu bērni (4, 5 un 6 gadu veci) saņēma uzaicinājumu kopā ar vecākiem atnākt uz bibliotēku, iepazīties ar projekta grāmatām un iesaistīties to lasīšanā. Mīļi gaidām mūsu bibliotēkā!

Strasbūrā, kur notiks plenārsēdes, bet parlamenta komisiju un frakciju sēdes — Briselē.

Kas jāzina dundadzniekiem?

Ja iedzīvotājs saņēmis CVK paziņojumu, bet norādītā adrese atšķiras no faktiskās dzīvesvietas, tad jādodas uz pašvaldību deklarēt faktisko dzīvesvietu. Šī atšķirība varētu būt iemesls, kāpēc paziņojums līdz iedzīvotājam nav nonācis. Arī tādā gadījumā pašvaldībā jānoskaidro CVK paziņojuma nesaņemšanas iemesls. Par dzīvošanu bez deklarētas dzīvesvietas nekādas sankcijas netiek piemērotas.

Dundagas pagastā darbosies 4 vēlēšanu iecirkņi — Dundagas, Nevejas, Vidales un Kaļķu.

Sagatavoja Sandra Kokoreviča un Alnis Auziņš

CVK izziņu tālrunis: 7049999, vietne internetā: www.cvk.lv. Dundagas pagasta vēlēšanu komisijas tālrunis: 3237851.

greiders vēl nevarēja strādāt. Tiklīdz bija iespējams, tā nogreiderēja. Mazliet sliktāk sokas ar pagasta ceļu greiderēšana. Mums ir līgums ar Valdgales pagasta padomi, bet pašlaik viņiem salūzis greiders, tāpēc dažu ceļu līdzināšana ir aizkavējusies. Talkā nāk z/s *Strautiņi* un SIA *Talce*. Tas sadārdzina.

— Atsevišķos posmos ir arī ļoti sliktas asfalts, piemēram, Ģibzdes virzienā, īpaši pie Sabdagām.

— Jā, pavasaris atklāj dziļas bedres. Gaisa temperatūrai sasniedzot stabili 15 — 18 grādus, aizlāpisim gan lielākas, gan mazākas bedres. Lūdzu šoferus ziņot par lielajām bedrēm!

Ik pa laikam sev izvirzu kādu mērķi. Pērn tā bija līdzdalība konkursā par sakoptāko pagastu. Tagad uzcelta arī tualete. Šovasar svarīgākais — vajadzētu noasfaltēt Meža un Pāces ielu. Jārīko cenu aptauja un jāstrādā. Šim darbam izlietosim arī pērn konkursā *Lauku ceļu saimnieks* iegūto naudu.

Iedzīvotāji mūs nesaprastu, ja saspaartos tikai liela konkursa gadā. Līmenis jānotur! To var izdarīt kopīgiem spēkiem.

Alnis Auziņš

Kubalu skola – muzejs. Pirmsākumi un šodiena

1972. gada 13. maijā īstenojas rakstnieka Herberta Dorbes iecere — vecajā Kublas skolā atver Ernesta Dinsberģa memoriālo muzeju.

Muzeju iekārto skolas nama augšstābās. Ekspozīcijas veido Talsu novadpētniecības muzeja un Raiņa Literatūras un mākslas vēstures muzeja darbinieki. Muzejam tolaik nav ne algotu darbinieku, ne sava krājuma. Apskatāmās lietas pieder Talsu rajona Novadpētniecības un mākslas muzejam. 1992. gadā, pārņemot īpašumā Kubalu skolas ēku un pieņemot darbā muzeja vadītāju, pašvaldība izveido jaunu struktūrvienību — muzeju. Tā krājuma pamatu veido 1995. gadā no Dundagas pils pārņemtā novadpētniecības materiālu kolekcija, kas pēc satura ir agrākā vi-

dusskolas novadpētniecības muzeja mantojums.

Mazliet par Dundagas vidusskolas novadpētniecības muzeju, ar kuru aizsākas muzeju darbība Dundagā. 1956. gada 15. decembrī reģistrēts tā pirmais apmeklētājs — Gustavs Veterbergs. Muzejs tolaik izvietojies vairākās pils telpās. Zīmīgs ir 1962. gada 29. jūnija Bauskas skolotāju atstātais ieraksts apmeklētāju burtņīcā: “Liekas, ka tikai retā no Latvijas vidusskolām ir šāds bagātīgs Latvijas vēstures uzskates materiāls.” Ideja veidot muzeju pieder vidusskolas direktoram Kārlim Blumbergam, to atbalstījuši daudzi dundadznieki, ar saviem dāvinājumiem papildinot krājumus. Pēdējais ieraksts apmeklētāju burtņīcā — 1981. gada 3. februārī. Spriest par šā muzeja krājuma

apjomu un tā saglabāšanos nav iespējams — krājuma priekšmetu reģistrācijas grāmatas nav saglabājušās. Vidusskolas muzejam savu darbību pārtraucot, būtiska nozīme tā krājuma saglabāšanā un sakārtošanā ir Aivara Miškas veikumam.

2004. gada sākumā Kubalu skolas – muzeja krājumā ir 2267 priekšmetu, kas iedalīti kolekcijās: Ievērojami ļaudis; Pagasta ciemi; Fotogrāfijas, Priekšmeti; Numismātika, Grāmatu krājums, Dokumentu krājums, Preses krājums. Pašreizējais krājums nav pietiekams jaunu ekspozīciju sagatavošanai, un muzejs paredz to rosīgāk papildināt. Trīsdesmit otro dzimumdienu sagaidot, muzejs izsaka pateicību visiem, kas uzticējušies tam un nodevuši glabāšanā vēsturiskās lietas.

dalībnieki saņēma mazas balviņas un pateicību par paveikto.

Otrkārt, nozīmīga bija tikšanās ar dzejnieku un tagad arī ar izdevniecības *Annele* vadītāju J. Osmani. Tieši šai izdevniecībai pieder pirmizdevuma tiesības uz visām jaunajām M. Stārastes grāmatām. Viesis pakavējās atmiņās par savām iepriekšējām tikšanās reizēm Dundagā un pastāstīja, kā jūtas un ko pašreiz dara bērnu iemīļotā rakstniece.

Treškārt, visi klātesošie ar interesi varēja vērot Tinces piedzīvojumus ceļā uz skolu. Ludziņu ar saviem jaunajiem teātra spēles mīļotājiem bija sagatavo-

Pirmkārt, pieminējam bērnu rakstnieces Mar-

garitas Stārastes 90. jubileju. Februārī un martā bibliotekāres kopā ar 1.a, 1.b un 2.c klasi un skolotājām Birutu Kinčusu, Džeilu Dzalbi, Vizmu Lagzdiņu un Zandu Napsku strādāja ar M. Stārastes trim grāmatām *Laines sēkliņa, Rūķu dēlēns Kņipucis* un *Tince grib mācīties*. Skolotājas lasīja priekšā bērniem klasēs un pēc tam dzirdēto kopīgi pārrunāja. Visas trīs grāmatas tika iekļautas projekta iepirkumā. Pēc grāmatu izlasīšanas bērni aizpildīja anketas un veidoja zīmējumus un darbus plastilīnā. Visi

Grāmatu svētki Dundagā

2003./2004. gadā Dundagas pagasta bibliotēkā īsteno Valsts Kultūrkapitāla fonda (VKF) finansēto projektu *Līdzul! Palīdzī man izlasīt pirmo grāmatīņul*, kurā par Ls 200 iegādājāmieas jaunas grāmatas pašiem mazākajiem lasītājiem. Projekta gaitā 26. martā Dundagā viesojās literāts Jāzeps Osmanis un izdevniecība *Annele*. Šī diena Dundagas *Mazajā skolā* izvērtās par īstiem grāmatu svētkiem.

Bērnu žūrija arī šogad

Bibliotēkas saņēmušas priecīgu vēsti — mūsu iesniegtie projekta *Bērnu žūrija* pieteikumi 2004. gadā ir atbalstīti. Tātad grāmatu lasīšanas un vērtēšanas maratons gaidāms arī šajā vasarā un rudenī. Sīkākas ziņas — Dundagas un Kaļķu bibliotēkās.

Grāmatas iepirkām Rīgā par VKF līdzekļiem. Pēc projekta veiksmīgas īstenošanas iegūtās grāmatas paliks pagasta bibliotēku krājumos. Interesantas tikšanās grāmatās jums visiem novēl projekta darba grupas!

Ruta Emerberga, bibliotēkas vadītāja

Ciemos

GAVSENE

Ciems, ko smagi skārušas gan vairākkārtīgas padomju varas represijas, gan meliorācija. Taisnība, patukšajā ciemā saimnieko viens no veiksmīgākajiem pagasta zemniekiem — Derkevicu dzimtas pēctecis Aigars Zadiņš. *Jaunsniķeru* saimniecības jaunajā ēkā, Elmas Zadiņas aicināti, arī pulcējās daži gavsenieki, lai pakavētos atmiņās aizgājušajos laikos.

Iz seniem laikiem

1290. gada dokumentā sakarā ar strīdu starp Kursas bīskapu un Rīgas domkapitulu uzskaitītas pēdējam piederošās vietas *in regionibus Donedange et Thargele*, proti, *Walpene, Ancen, Navien, Videle, Munye, Asen, Hilsen, Ancetabe, Cantyn, Patzen, Sebdagen, Sosterne, Calten, Cirsputnen et Thargele* un *Gavesne*. Neviena no šīm vietām, izņemot *Donedange et Thargele* un *Gavesne*, nav minēta ne Kursas dalīšanas dokumentā un līgumos, ne arī citos 13. gs. dokumentos.

V. Pavulāne. Rakstītos vēstures avotos minētās apdzīvotās vietas Kurzemē 13. gadsimtā (*Miera Kursā*). Arheoloģija un Etnogrāfija XVI. — R.: 1994, 151. — 159. lpp.

NO F. ĪVNIKA PAGASTA APRAKSTA

Vecsaimniecības: Brieži, Brūveri-Grīvas, Kluči, Odumi, Pipari, Pļavsargi, Pupavi, Slakteri, Sprinģi.

Sadalītas vecsaimniecības: Brieži: Gundegas; Brūveri-Grīvas: Mazgrīvas, Odumi: Aizkalniņi (?); Pupavi: Zelmeņi; Sņiķeri: Sņiķeri, Jaunsniķeri.

Bij. mežsarga māja: Grāveri. (Edmunds Derkevics, dz. 1931. g. Pļavsargos: “Pļavsargi kādreiz esot no Klučiem atdalīti. Pirmās mājas bijušas Liepas.”)

Amatnieki

Celmu un akmeņu spridzinātāji: Teodors Ozoliņš *Sprinģos*, Kārlis Spicmeisters *Mazgrīvos*, Verners Upīte *Gundegās*.

Dārznieks Jānis Upīte *Briežos*.

1905. GADA ATSKAŅAS

No Jāņa Sauleskalna Dundagas pagasta hronikas (Dundaga, 1938)

Soda ekspedīcija ieradās Dundagā 1906. g. janvāra beigās pulkveža Soloņina un barona Grothusa vadībā un tūlīt iesāka savus asins darbus. Bez kādas izmeklēšanas tiek nošautas 12 personas un vairāk kā 100 personas tiek apcietinātas un vēlāk nodotas kara tiesām vai administratīvā kārtā izsūtītas uz Sibīriju. ..

Pipari. Saimnieka 3 dēli bija aizbēguši, bet pats saimnieks Karlis Upīts tika administratīvā kārtā izsūtīts uz Kaukāzu, Baku pilsētu? (nav salasāms). Pēc 1905. g. notikumiem soda ekspedīcija nodedzina arī *Piparu* māju. (No F. Īvnieka pagasta apraksta.)

Līdz 1906. g. rudenim no meža brāļiem nošauti: ..., Dundagas pagasta vecākā palīgs *Pupavu* saimnieks Teodors Ošbergs.

Elma Zadiņa (Derkevica), dz. 1936. g. *Jaunsniķeros*, kur dzīvo joprojām: “1906. gadā veco *Pupavu* saimnieku un arī manu vecotēvu Jāni Konrādu nošāva vietējie sociāli. Tie bija noteikuši, ka uz lauka nedrīkst iet, bet vecais *Pupavu* saimnieks to nespēja izturēt un gāja sēt. No meža viņu nošāvuši. Mūsu vecotēvu bandīti nogalinājuši tā — viņi laupījuši *Sņiķeru* bišu dravū, vectēvs gājis, un viņu nošāvuši.”

Aigars Zadiņš, dz. 1960. g. *Jaunsniķeros*, kur dzīvo joprojām: “Irmas

tante — mammas māsa — teica: Ļēņina idejas apmātie. Kas Ļēņinu atbalstīja? Saimniekdēli.”

E.Z.: “Jānis Konrāds bija mūsu vecaistēvs pa mātes līniju. Aleksandra Grīna *Dvēseļu puteni* aprakstītais dundadznieks Konrāds ir mūsu vecāteva brālis. Esmu viņā iedzimuši — arī sarkanmataina.”

BRĪVVALSTS GADI

Jautra Elga Krūkle (Raudis), dz.

■ **Jānis Konrāds, Elmas Zadiņas vecaistēvs, ko nogalināja mežabrāļi 1906. gadā.**

Foto no E. Zadiņas albuma

1932. g. *Odumos*, kur dzīvojusi līdz 1950.g.: “Es biju Elga, par Jautru kļuva pēc dokumentiem: tēvs gāja vienā vietā reģistrēt, tēvabrālis otrā. Spēkā palika tas, ko reģistrēja pagasta valdē. Tā es kļuva par Jautru.”

■ **Eduards, Karlīne un Arnolds Legdziņi (Rutas Bērziņas vectēvs un vecvecāki). 1916. vai 1917. gads.**

Foto no R. Bērziņas albuma

E.Z.: “Mūsu tēvs Rihards Derkevics visas ēkas sabūvēja no 1925. līdz 1933. gadam.”

Velta Svirska (Derkevica), dz. 1933.g. *Jaunsniķeros*: “Uz kūts te arī

uzraksts — 1933. Līdz 1952. gadam dzīvoju *Jaunsniķeros*. Tagad Rīgā.”

Valdis Derkevics, dz. 1929.g. *Vecsniķeros*:

“Pirmo ēku te uzbūvēja stalli. Tūlīt

jau arī pārcēlāmies uz *Jaunsniķeriem*. Tā visu laiku līdz 1959. gadam, kad apprecējās un pārcēlos uz Laukmuižu.”

J.K.: “Manas mājas *Odumi* ir pirkti no Ostenzakena, no bankas ņemti aizdevumi. Esmu saglabājusi kvītis — vecaistēvs un tēvs bijuši ļoti kārtīgi. *Odumu* māja ir izmaksāta un par īpašumu kļuva 1921. gadā. Mājbārdū pareizi izrunā ar patskani “o”, ar odiem tam nav sakara, drīzāk jau ar ošanu.”

Edmunds Derkevics, dz. 1931. gadā *Pļavsargos*: “Man no tēva ir uzvārds Derkevics. Mamma ar tēvu izšķīrās, kad man pat gads vēl nav bijis. Man palika tēva uzvārds, bet dzīvoju pie mammas *Pļavsargos*.”

V.D.: “Ulmaņlaikos katram bija interese godprātīgi un cītīgi strādāt savu zemi. Bija lieli stalli, audzēja lopus.”

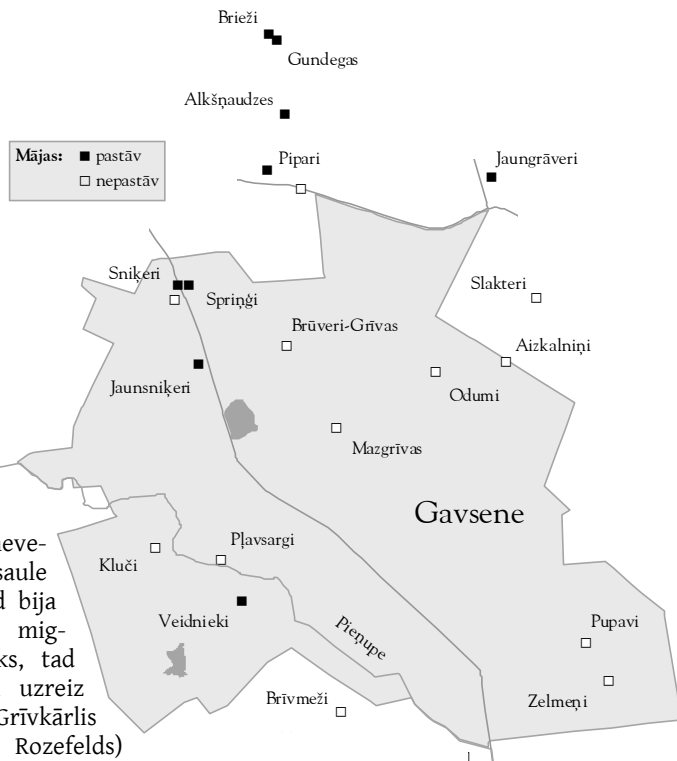
E.Z.: “Domās pārskaitot ciema mājas, man sanāca 24 saimniecības, lielākoties vecsaimniecības. Tā arī mūsu tēvs teica. *Jaunsniķeri* bija izņēmums, tā bija dalīta zeme. *Sņiķeru* māju saimnieks un saimniece bijuši divi vecīši, un vecā saimniece — mūsu vecāteva māsa. Vecīšiem nebija mantinieku, tāpēc saimniece mantu novēlēja savām divām brāļmeitām. Viena no tām bija mūsu mamma. *Sņiķeriem* palika 52 ha, mums — 34 ha. Ruta Bērziņa *Sņiķeros* ir mana brālēna mazmeita.”

E.Z.: “Mūsu tēvs bija kurpnieks un jaunsaimnieks. 1921. gadā viņš no Maskavas atbrauca tukšs un plīks, kurpnieku galds līdzī, jāsāk no nulles. Pa vakariem taisīja kurpes, bija jāpelnās, kā tik vien var.

Muzikants arī bija. Spēlēja tauri, vijoli, visu mūžu *Blumberga* orķestrī. Kad tēvs mira, bērns *Blumberga* muzikanti nospēlēja maršu uz kapiem.

Lauksaimnieka izglītības tēvam nebija. Viņš sapirkās grāmatas un konsultējās ar veco *Pļavsargu*. Septiņos gados uzcēla ēkas par valsts aizdevumu. Ziemā ar vecāko māsu brauca peļņā, otrs zirgs bija iemācīts

iet līdzī bez kučiera. Tajos laikos tādi zirgi nebija retums. Citreiz atkal Melnsilā nospēlējis kāzas, bišķi dūšiņā liekas ratos uz paka, un zirgs atved mājās.

Visu darīja ar apdomu. Mēslus nekad neveida, kad saule spīd. Kad bija lietains, miglains laiks, tad veda un uzreiz ieara. Grīvkārlis (Kārlis Rozefelds) reiz stāstīja: — Es taisos sēt miežus, bet *Pļavsargs* saka: tagad nav īstais laiks, es atnākšu un pateikšu, kad drīkstēs. Uzreiz vienu dienu agri no rīta *Pļavsargs* saka: jāsēj mieži. Visu lauku apsēj, bet viens stūris tomēr paliek. To apsēj vēlāk, un tas ir kā ar nazi nogriezts.”

■ **Biruta Legzdiņa, 30. gadi. Ruta Bērziņa: “Man vārdu ielika par godu vecāmammai, jo viņu nekad nesauca pilnā vārdā, bet tikai par Rutu. Biruta bija lietuviete, kalpone Sprinģos.”**

Foto no R. Bērziņas albuma

No Kārļa Rozefeldas atmiņām par Pļavsargu (pierakstījis Ivars Abajs 1993.02.)

“Viņš zemnieks lauksaimniecībā bij spēcīgāks par vien agronom netik klāt. Viss agronom nāc jauni, tā viss gāj pie *Pļavsārga*. Gāj pie viņ aprunaties pa lauksaimniecību lietam. Viņam tād lauksaimnieku žurnāla stāvēj. Salikt uz beņķ rindam gad gājum. Viš no galv atceres kas tur i.”

J.K.: “Mans vecaistēvs zemi no barona izpirka. Naudu krāja ar divu ķieģeļu cepļu palīdzību — tie atradās uz mūsu zemes. Mums bija gan māls, gan kaļķakmens. Ķieģeļus pārdeva un ar iegūto naudu sedza bankas aizdevumus. No tiem cēla arī mūsu lielo maizes krāsni un dāri — riju. Tēvs pārņēma saimniecību četrpadsmit gadu vecumā, bet viņam bija palīgi. Ķieģeļus taisīja īpatnējus, lielākus, masīvākus nekā tagad; man vēl daži ir saglabājušies. Ļoti izturīgi bija. Tas bija galvenais ienākums, ar ko nosedza banku aizdevumu. Cepļi darbojās līdz 20. gadiem. Es vēl tos redzēju. Tagad palikuši tikai uzkalniņi, un arī kaļķakmens lielākoties atrodas zem ūdens, jo ir dīķis.”

E.Z.: “Toreiz katrs kaut ko papildus darīja, lai izmaksātu zemi.”

J.K.: “Vecaistēvs mira 1918. gadā. 1921. gadā vecāmamma, tēvamāte, pabeidza *Odumus* izmaksāt. Ēkas arī bija uzceltas — rija, piederbs, ratnī-

ca, divas klētis, kūts no akmeņiem un mazliet ķieģeļiem un māja — galvenokārt koka.

Vēlāk saimniekoja tēvs. Ar pirmās sievas bērniem viņš faktiski mantojuma lietas bija nokārtojis, bet ne *papirus*. Vēlāk iesākās tiesāšanās un mantas dalīšana. Mans tēvs lielāko daļu zemes kopā ar savu māsu un brāli izpirka vēlreiz. Visbeidzot, es par sertifikātiem izpirku trešo reizi.”

V.D.: “Pēdējos ulmaņlaikos mūsu ciemā ar rokām raka grāvjus. Mums staļļaugšā dzīvoja latgalieši, tēvs ar dēliem, gar Kluču kapiem viņi raka. Strādāja cauru vasaru.”

E.D.: “Pie *Pļavsargiem* kāds pusimts dzīvoja. Bija speciāls veikals, kur viņi iepirkās. Pašu saimnieki grāvjus neraka. To valsts apmaksāja.”

E.Z.: “Bija Meliorācijas biedrība. Latgaliešiem nebija darba savā pusē, pie mums vietējiem pietika savu darbu. Dūšīgi strādnieki bija.”

E.D.: “Divos vai trīs gados visu izraka, no Šteiburupes līdz *Pieņiem* prom. Gar *Pļavsargiem* gāja garām grāvis.”

E.Z.: “Trīs lielie grāvji gāja ciemam cauri.”

V.D.: “Tagad nevar mazu grāvīti izrakt.”

E.Z.: “Grīvam un *Sprinģim* bija zivju dīķi, audzēja karpas. Pie mums lielo dīķi kolhoza laikos uztaisīja.”

V.D.: “Mūsu ķēvei *Jutai* bija slaidas kājas. Apsedloju viņu un jāju ar apkārtrakstu. Bet sīks vēl biju, nevarēju mugurā tikt. Bija jāpieved pie ciņa vai žoga.”

E.D.: “Mums bija Maksis, drusku klibš, ar to pa visu ciemu jāju.”

V.D.: “*Pupavos* man apkārtrakstu lika lasīt priekšā, jo tur bija veci cilvēki. Otrā pusē bija jāparakstās.”

Ruta Bērziņa (Legzdiņa), dz. 1966. g. Rīgā, kopš 1993.g. dzīvo *Sņiķeros*: “Mans vecvecvectēvs *Indriķis* Legzdiņš zemes meklējumus cara laikā pārcēlās no Dundagas uz Bašķiriju. 1920. gada Lieldienās *Indriķa* dēls *Eduards* Legzdiņš atgriezās Dundagā. Viņa dzīvesbiedres *Karklīnes* krustmāte *Karlīne* *Kļaviņa* saimniekoja izpirtajās *Sņiķeru* mājās. Tā kā viņai bērnu nebija, tad viņa tās novēlēja savai krustmeitai. Legzdiņi sāka saimniekot *Sņiķeros*. Piedzima *Arnolds* — mans vectēvs, *Rūdolfs*, *Austra* un *Fēlikss*.”

V.D.: “Es mēģināju veco robežu novilkt (*dzied*):

Pipars, Brieds un Sprinģis, un Sņiķers, Jaunsniķers, Brūvers, Odums, Slakteris, Pupavo, Pļavsargo, Vecam Klučam kor, kor, kor.”

VĀCU LAIKI UN PĒCKARA GADI
E.Z.: “*Sprīņos* bija daudz baraku, zaldāti staigāja.

E.D. Latviešus virsnieki ar sievām arī Gavsenē dzīvoja. Mācībās stingri gāja.

V.D.: “Pēdējā kara gadā Dundagas skolu likvidēja, manu klasi atdzina uz Dinsberga skolu. Puikām plintes padusē — krūmi pilni! — un iet uz skolu. Mājās nākot, mēs — Vilnis Šleiners, es, Līdumu Maigonis un Laimonis — izšaujamos pa mērķiem. Reiz nāk vāciešu ķēde. Labi, ka pirms tam nebijām šāvuši! Mēs mūkam.”

E.D.: “Mūs atkal krievi ielenca. Tas bija jau krievu laika sākumā. Arī ar

ieročiem nācām no skolas mājās. Skolotājs mūs brīdināja un tā izglāba. Pamatām ieročus krūmos un uz māju prom.”

V.S.: “Vācieši pret bērniem saudzīgi izturējās, deva zīmuļu asināmos, konfektes.”

J.K.: “Krievu ķēdes visu līdz pēdējam savāca, skapjiem trieca durkļus cauri. Gaiļiem krievi apgrieza galvu, jērus dzīvus pārmeta pāri kaklam. Izceptu maizi atņēma. Vācieši vismaz paprasīja *aier, buter, špek* un kaut ko deva pretī. Krievi visu nolasīja — ēdamu un visu spožu.

Visus vīriešus aizdzina uz filtrāciju pie čekista Mazura. Ja neko nespē-

ja pierādīt, tad atlaida. Reiz tūlīt pēc kapitulācijas gāju uz Dinsberga skolu. Satieku Ainu Jāvaldi. Tā uztaisījusies par milzīgu veceni, sēž laukā un gana. Prasu, kāpēc tā. Kā, saka Aina, krievi visus ķer ciet, es baidos uz skolu iet.”

E.Z.: “Kapitulācijas laikā vāciešiem muižā bija desu darbnīca. Mums bija jānokauj govys, vācieši to paņem, bet vēlāk atdod desas. Nu mums pilns skapis. Bet ienāk krievu ķemmētāji un visu atņem.”

V.D.: “Mamma redz, ka vienam zem *palatkas* desas karājas un saka: *atdavia!* Un atņēma kādus likumus.”

J.K.: “Mans tēvabrālis aizgāja uz

kuģiem un kļuva par mehāniķi. Kad krievs gāja laukā, viņa kuģis bija Ļeningradā. Tēvabrālis un kapteinis, divi latvieši, piedzirdēja, atbrūvoja un ieslēdza komandu un atgriezās Latvijā. Pa ceļam uz viņiem šāva krievs un vācietis, un viņiem nav bijis balta krekla, ko uzvilkt, tomēr laimīgi atgriezušies Rīgas ostā. Jau pēc kapitulācijas viņš atskrēja pie mums — lai braucam līdzī. Tēvs bija par, bet mamma pret — ko svešumā iesāks, kur paliks mūsu lopi... Tēvabrālis vēl gaidīja — tik un tik minūtes... Tā viņa kuģis jau pēc kapitulācijas devās prom no Ventspils ostas un aizbrauca uz ASV. Krievu laikos tēva-

brāli pataisīja par lielāko nodevēju. Kad mūs 1950. gadā dzina laukā no mājām, tad tēvs teica mammai: kas nu slauks tavas govys, kas kops manus zirgus?”

Alnis Auziņš

Autors pateicas par atbalstu raksta tapšanā I. Abajam, R. Bērziņai, E. un V. Derkevicam, J. Krūklei, V. Svirskaī, E. un A. Zadiņiem.

Nobeigums nākamajā numurā

To atcerēsimies aprīlī

Bērnudārza ēkai — divdesmit!

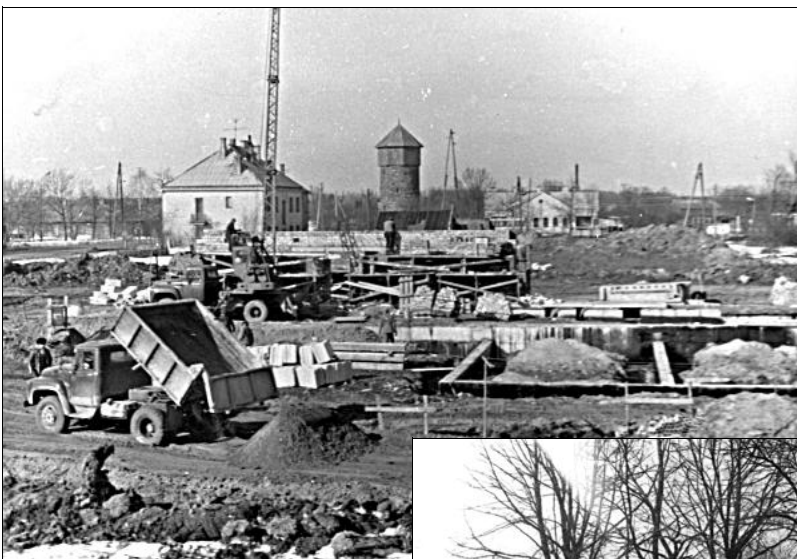
Aprīļa nogalē mūsu pirmsskolas izglītības iestādei *Kurzemīte* svētki — visi tās iemītnieki, gan lieli, gan mazi, svin ēku kompleksa 20 gadu jubileju. Zīmīgi — jauno bērnudārzu cēla pašreizējās vadītājas *Andas Budreikas* tēva *Jāņa Župa* vadītā SCO brigāde. Tāpēc vārds *Andai*.

Jānis Žups un viņa SCO brigāde

Mans tētis bija kaļķenieks. Iepazinās ar Vidzemes meiteni, nodibināja ģimeni. Piedzima divas meitas. 60. gadu sākumā viņš sāka strādāt SCO par celtnieku, vairāk nekā 35 gadus bija brigadieris. Visus celtniecības amata smalkumus tēvs apguva pašmācībā un vēlāk ar mīlestību ievadīja amatā daudz jauno celtnieku, kam nebija profesijas. Savukārt meitām lika pie sirds, cik svarīgi ir mācīties... Brigādē strādāja ap četrdesmit cilvēku. Tēvs bija uzticīgs dzimtajai pusei un galvenokārt būvēja Dundagā — Kaļķu, Vīdales, Nevejas fermas un darbnīcas ir viņa brigādes veikums. Kad man vajadzēja iet skolā, tad tētis ar saviem vīriem Dundagā cēla četras jaunas daudzdzīvokļu mājas. Viena no tām bija domāta SCO darbiniekiem, kurā dzīvokli piešķīra arī mums. Tētis dzīvoja paša brigādes celtā mājā. *Župa brigādes* veikums ir televīzijas tornis, ūdenstornis, vidusskola — kopā ar citiem celtniekiem, kā arī daudzas individuālās mājas. Tēta paveiktais ir palicis katras mājas paksi un jumta korē. Katrai jaunceltnei viņš kaut drusciņš piedomāja kaut ko klāt, lai ikvienai ēkai būtu savs knifīšs. Arī nepabeigtie *Gruži* bija viņa objekts. Nebija pat īsta projekta, tētis palīdzēja domāt arī šajā ziņā. Apakšā mūrēti plēstie akmeņi — arī tās ir tēva idejas.

Astoņdesmito gadu sākumā,

bija iekārtojuši hokeja laukumu, dzenāja ripu. Dundadznieku SCO brigādē tad strādāja pāri par 30 cilvēku. Tehnika darbiem bija no Talsiem, iekšdarbos laikam arī palīdzē-

■ *Jaunais bērnudārzs top. Iespējams, 1982. gads.*

■ *No vecajām mājām uz jaunajām. Svinīgais Jurgu gājieni 1984. gada 28. aprīlī. Priekšplānā muzikālā audzinātāja Sandra Lielanse.*

ja Talsu brigādes, jo objekts bija liels. Atceros, tētis īpašā darba blokā pierakstīja, kādi materiāli nākamajā dienā vajadzīgi, agrā rīta stundā allaž zvanija uz kantori, lai visu nodrošinātu un darbi ritētu uz priekšu.

SCO likvidējās 90. gadu sākumā. Tad tētis palika strādāt firmā *Andris SG*, kur aizgāja daļa SCO brigādes vīru, arī piepalīdzot un vadot celtniecības darbus. Tā viņš strādāja līdz 2002. gada beigām. Tēva pēdējais celtniecības objekts bija mājas pie Šlīteres bākas.

Tēvs bija ļoti tiešs, neieredzēja liekulību. Taisnības vārdā viņš varēja būt pat ass, skarbs. Tētis mīlēja pašdarbību

un, dzīvojot Kaļķos, abi mani vecāki aizrāvās ar teātri — tēvs spēlēja, mamma suflēja...

Es tētīm 60. gadu jubilejā dāvinā-

ju mazdēlu — 26. janvārī. Tā mūsu ģimenē mazdēls nes tālāk vectēva dzimšanas datumu.

Jurģi gandrīz pa Jurģiem

Bērnudārzs Dundagā atradis mājvietu vairākās ēkās. Pirmā bija *Ezeriņos* — no 1950. gada 1. janvāra. Astoņdesmito gadu sākumā bērnudārzs atradās *Tirgoņu* mājā. Vadītāja bija *Vija Leinerte*, kolektīvs — lielāks nekā pašlaik.

Bērnudārzs pārcēlās uz jaunajām telpām aprīļa beigās. Svinīgajā gājienā piedalījās izpilddarbinieks priekšsēdētājs *Arnolds Vērdiņš*, kolhoza priekšsēdētājs *Aldons*

su iestādi vispār neapsildīja. Rīkojāmies tā: no rītiem audzinātājas sagaidīja bērnus pie bērnudārza, gāja uz pili, tur padzīvojās, tad nāca atpakaļ uz pusdienām un vēlāk gāja atpakaļ uz pili, kur gulēja diendusu. 1992. gadā uzcēla katlumāju. 1992. un 1993. gadu mijā *Laicāna* kungs mainī aicināja kļūt par vadītāju. *Piekritu*. Pakāpeniski sākām atplaukt. *Deviņdesmito* gadu vidū valstī sāka runāt par piecgadīgo un sešgadīgo obligāto apmācību. Likumos tas nebija iestrādāts, bet mūsu pašvaldība tam atsauca. Nodibinājām pirmo rotaļu grupu, tad otru. Tā arī palikām sešas grupas, pašlaik tajās ir ap simt bērnu. Strādā deviņi tehniekie darbinieki un trīspadsmit pedagogi. Daļai ir augstākā izglītība, pārējie mācās.

Esam iedibinājuši dažādas pašu ieražas un tradīcijas. *Svinam Rudens* un *Ziemas* svētkus, trīs gadus pēc kārtas rīkojam jauno talantu konkursu *Dunduriņš*, kas ir mūsu muzikālās audzinātājas *Rudītes Baļķītes* lolojums. Pēdējo reizi pavisam nejauši to saskaņojām ar pagasta konkursu. *Valentīndienā* rīkojam *sārtās disenītes*. *Lepojamies* ar savām ģimenes dienām un izlaidumiem.

■ *Arī Kurzemītes vārds un bērnudārza emblēma saistās ar pāriešanu jaunajās telpās.*

mājvietu rada skolas pirmās klases. Tagad tāda kā tapšanas stadijā ir dienas centrs. Vienā telpā esam izveidojuši bērniem fizikultūras zāli. Vienā grupā strādā logopēds. Gan logopēdu, gan koriģējošās vingrošanas skolotāju finansē pašvaldība.

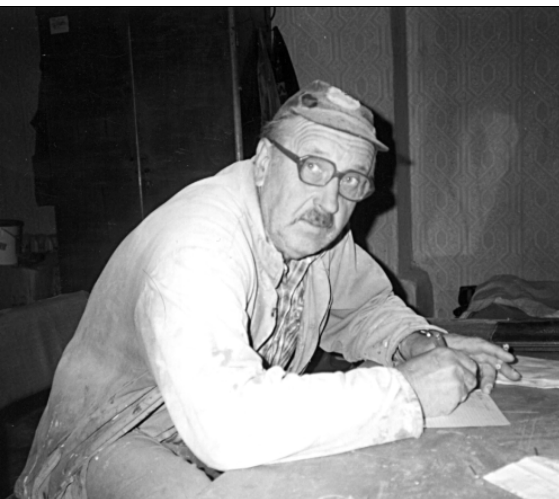
Uzņemam bērnudārzā bērnus no gada un trim mēnešiem. Šogad 34 bērni aizies uz pirmo klasi, klāt nāks kādi piecpadsmit. Cenšamies ikdienā ievērot mūsu moto: *Ja gribi ko mainīt, tad sāc ar sevi!*

Jubilejas pasākumi aprīļa pēdējā nedēļā

Kad avīze iznāks, tā jau būs pagātnē, tāpēc jubilejas pasākumus gribu tikai ieskicēt. Pirmdien, 26. aprīlī atklāsim izstādi — bērni zīmē mūsu darbinieku portretus. Nedēļas vidū koncertēs bērni kopā ar dažiem mūsu darbiniekiem. Smeļoties sakām — mums ir savs bērnu jaukais koris! Šis diezgan lielais koncerts domāts bērniem, darbiniekiem un vecākiem. Piektdien rīkosim noslēguma pasākumu. Talkā esam aicinājuši kultūras darba organizatori *Santu Maksimoviču* — koncerts iecerēts kā mūsu bijušo audzēkņu priekšnesumi. Vakarā darbinieku kolektīvs atpūtīsies Zinņika pirtī.

Alnis Auziņš

Foto no A. Budreikas un *Kurzemītes* albuma

■ *Jānis Žups — viens no Dundagas slavenākajiem celtniekiem, ilggadīgs SCO brigadieris, arī jaunā bērnudārza cēlājs.*

šķiet, no 1982. gada līdz 1984. gada sākumam, tētis ar vīriem cēla bērnudārza ēkas. Atceros, tā bija ļoti mitra vieta, pirms tam puikas tur

Zumbergs un, protams, visi bērnudārza iemītnieki — bērni un audzinātājas. Pie ieejas *A. Zumbergs* nodeva simbolisko atslēgu vadītājai *V. Leinertei*.

Darbu sāka desmit grupas, četras bija nakts grupiņas — šurp brauca bērni no visa rajona, no *Rojupes*, *Valdgales*, *Vīdales*, — un palika uz nedēļu. Katrai grupai liela gulamistaba, garderobe. Liela brīvēstība! Tieši 1984. gadā bērnudārzā ieradās strādāt daudz jaunu meiteņu, kas palikušas uzticīgas savai darbavietai visu šo laiku, arī es — kopš 1985. gada septembra.

No astoņdesmitajiem gadiem līdz mūsdienām

Astoņdesmito — deviņdesmito gadu mijā bērnu un grupu skaits samazinājās, 1990. gadā palika tikai trīs grupas. Piedevām pašvaldība izjuta grūtības ar apkuri Dundagas ciemā, laikam 1991. gada ziemā mū-

Jauka tradīcija ir darbinieku apaļās jubilejas. Tās vienmēr svinam kopā, iepriekš rūpīgi izdomājot ko tādu, lai paliktu gaviļniekam atmiņā.

Kā zināms, draudzīgi sadzīvojam ar pagasta bibliotēku un zobārstiem. Vairākus gadus mūsu sienās

■ *Bērnudārza kolektīvs 2004. gadā.*

Vizītkarte

Pašvaldības policists ar kultūras darbinieka diplomu

Kopš marta mūsu pagasts beidzot ticis pie sava kārtībnieka. Tal-senieks **Andris Kukutis** kļuvis par Dundagas pašvaldības policistu.

— **Lūdzu, iepazīstiniet ar sevi!**

— Esmu dzimis 1954. gada 13. martā Talsos. Turpat sāku izglītoties. Pirms armijas izmācījos par matrozi. Vēl skolnieks būdams, vienu vasaru piedalījos ceļu projektēšanas darbos posmā Talsi — Dundagu. Varu teikt, ka 35 kilometru posmu esmu gan-drīz nostaigājis.

— **Par jūrnīeku tā arī nekļuvāt?**

— Teoriju biju apguvis, bet praksē netiku. Pēc armijas gan vēlējos, bet bija jārupējas par vecākiem. Kā es aizbraukšu jūrā un atstāšu viņus vienus? Tajos laikos arī nebija tik vienkārši tikt uz kuģiem.

Darbavietu man bijis daudz, dabū-ju pat izņemt otru darba grāmati-ņu... Līdztekus darbam neklātienē pabeidzu Talsu vakara vidusskolu un pēc tam Rīgas Kultūras darbinieku tehnikumu. Mācījos kopā ar Vairu Kamaru. Dažus gadus pavadīju pa-domju saimniecības *Virbi* kultūras klubā par mākslinieciskās daļas vadītāju un par vadītāju, arī SCO brigādē un nepilnu gadu pat komjaunatnes komitejā.

— **Raiba biogrāfijal**

— Jā. No kultūras darba savā ziņā aizgāju tāpēc, ka... apprecējos. Kul-tūras darbiniekiem maz maksājā! Aizgāju uz grants šķirošanas rūpnīcu *Kurzeme*, izmācījos par ekskavatoris-tu un tur nostrādāju septiņus gadus. 1991. gadā iestājos Zemessardzē, 1992. g. 11. janvārī pieņēmu zvērē-stu. Man piedāvāja Talsos veidot un komandēt Talsu rotu, un es piekritu. Tagad esmu trešās rotas komandiera vietnieks, tajā ietilpst arī Dundagas zemessargi.

Līdz pagājušā gada 1. aprīlim strādāju Zemessardzē. Tad bataljonu restrukturizēja. Tagad bataljonus apvieno. Kādreiz Latvijā bija 32 ba-taljoni, būs 20. Viss virzās uz profes-i-onalizāciju, bet vai valsts tam gata-va, es šaubos.

1997. gadā beidzu Aizsardzības akadēmijas divgadīgos virsnieku kursus. 1998. gadā iestājos LU Juri-diskajā fakultātē. Tagad cīnos, lai pabeigtu augstskolu.

Tā kā biju sasniedzis kapteiņa dienesta pakāpei atbilstošo maks-i-mālo vecumu, mani pensionēja. Uz Dundagu atbraucu pēc sludināju-ma — pašvaldība meklējot kultūras darbinieku. Man bija atbilstoša izglī-tība, ar šādu darbu biju saskāries, tāpēc pieteicos. Bet Laicāna kungs, ieraudzījis manu CV, pateica, ka paš-valdības policistu Dundagā vajagot vēl vairāk.

— **Vispirms kārtība, pēc tam kul-tūral! Lai gan varbūt otrādi... Īstenī-bā jau tas ir ļoti labi — policists ar kultūras darbinieka diplomu! Vai Laicāna kungam nenācās jūs ilgi pārliecināt?**

— Nē. Darbs paliek darbs. Strādāt gribu un priecājos par šo iespēju.

— **Kas jums dažādajos darbos ir patīcis?**

— Saskarsme ar cilvēkiem. Īpaši jau kultūras jomā. Zemessardzē arī guvu gandarījumu. Bija jāsapulcina cilvēki. Vajadzēja pašam mācīties un padotos mācīt.

— **Un kas nav patīcis?**

— Strādājot muzejā, pieredzēju, ka līdzstrādnieki reizi gadā brauc pa pagastiem un vāc vecas lietas. Viens

otrs darbinieks bija pārāk neatlai-dīgs, par katru cenu mēģināja iegūt iekārto...

— **Cik daudz esat saskāries ar kārtības sargāšanu?**

— Pirms diploma praksi apguvu Talsu prokuratūrā. Protokolus gan līdz šim nav nācies sastādīt. Ceru uz Valsts policijas inspektoru un vietējo iedzīvotāju palīdzību un atsaucību. Karā vinnē nevis tas, kam lielāks karaspēks, bet tas, kam vairāk un labāka informācija.

Arī sabiedrisko kārtību esmu sar-gājis. Zemessardzē man bija dienesta ierocis. To izmantoju tikai reizi. Aiz-

■ **Zemessardzes mācībās ar virsleit-nantu Aivi Balčūnu (no labās) 2001. ga-dā.**

■ **Ar dēlu Kārli ekskursijā Lietuvā 1999. gadā.**

Foto no A. Kukuta albuma

turot grupu, raidīju brīdinājuma šāvienu gaisā. Ceru, ka jaunajā darbā tādas vajadzības nebūs.

— **Ko vēl redzat kā sadarbības partnerus?**

— Visus pagasta iedzīvotājus, sko-las pārstāvjus, vecākus. Cik esmu novērojis, tie skolēni, kas nav iesaistījušies dažādu pulciņu nodarbībās, mīl klaiņot. Ļoti atbalstu vecāku pat-ruļas. Viņi gan nedrīkst sodīt, toties var skaidrot — ko drīkst un ko ne. Man būs jāraugās, kā iedzīvotāji ie-

vēro pagasta saistošos noteikumus. Esmu ar tiem jau iepazinies. Neievē-rošanas gadījumā cilvēks jābrīdina. Tikai tad, ja arī pēc tam iedzīvotājs neizprot lietas būtību, var piemērot sodu.

— **Vai jums būs noteikts darba-laiks? Un kā cilvēki varēs jūs sa-stapt?**

— Man ierādīts darba galds *Līkajā muizā*, bet, tā kā tā ir pagaidu vieta, tad darba telefona vēl nav. Ar laiku noteikti būs pieņemšanas stundas — kaut kad rīta pusē.

Skaidrs, ka mans darba laiks ne-var būt stingri noteikts, piemēram,

no asto-
niem rītā
līdz pie-
ciem pēc-
pusdienā.
Man īstais
darbs sākas,
kad beidzas

vietni un iespēju legāli mazgāt per-soniskās automašīnas. Derētu pado-māt par pagasta iedzīvotāju aptauju, lai uzzinātu ierosinājumus un priekšlikumus.

Atklāti sakot, šo darbu nemaz nav iespējams līdz galam izdarīt. Talsos ievēroju, ka no ceturtdienas līdz pat sestdienai pilsētā ir nemierīgi. Tad arī kārtībniekam galvenais darbs.

— **Kur dzīvosiet?**

— Istabīnā pili. Ģimene — sieva un dēls — paliek Talsos. Nedomāju, ka man Dundagā jāpavada pilnīgi viss laiks. Jāstrādā ciešā sadarbībā ar Valsts policijas inspektoriem.

— **Vai jūs un Valsts policijas inspektoru pienākumi ir stingri nodalīti?**

— Valsts policijas pārziņā ir kri-mināllietas. Protams, arī rūpēties par sabiedrisko kārtību. Bet Valsts policijas inspektors nesoda iedzīvo-tājus par saistošo noteikumu neievē-rošanu.

— **Viena no Dundagas centra ne-laimēm — klaiņojoši dzīvnieki. Ie-spējams, dažs labs gaida, ka jūs arī ķersiet.**

— Tas gan nav mans uzdevums. Tad pašvaldībai jāriko dzīvnieku izķeršana, jo man nav ne līdzekļu, ne iespējas, ne mācēšanas. Mans pienā-kums ir raudzīties, lai cilvēki ievēro saistošos noteikumus.

— **Visbeidzot, ko aizņemts cil-vēks atļaujas sev kā vaļasprieku?**

— Jau pirms armijas sāku spēlēt Ventspils Tautas teātrī. Pēc armijas turpināju Talsu Tautas teātrī, kur darbojos joprojām. Varbūt pat at-brauksim uz šejieni nospēlēt vienu mūsdienu latviešu autora lugu, kas domāta gan bērniem, gan pieaugu-šajiem. No visiem darbiem man īpaši tuva ir loma Mārtiņa Zīverta lugā *Lībiešu asinis*, ko kādreiz iestudēja Oļģerts Šalkonis. Grūti devās rokā, bet tad arī bija gandarījums.

Alnis Auziņš

Par zaļu pat vēl zaļāks

Projekts projekta galā

Katru pavasari skolu atdzīvina projektu nedēļa. Tad skolēni otrajā mācību pusgadā var atpūsties no mācību spriedzes un padarīt kaut ko ārpus ierastajām ikdienas mācībām. Arī šogad — marta pašās beigās.

Kā pastāstīja **vidusskolas direktors Uldis Katlaps**, *projektu nedēļai* — 2004 nebija noteikta tēma. Nedēļa vairāk bija domāta, lai paši skolēni atklātu talantus sevī. Pērn tēma bijusi konkrēta — Eiropas Savienība. Vaicāts par šogad vispilgtāk atmiņā paliku-šajiem projektiem, direktors nosauca skolotāja Laimoņa Ulmaņa vadīto puī-šu grupu, kas kopā ar pagasta izpild-direktoru sakopa dažādas vietas Dun-dagā, projektu skolotājas Mārites Pē-terhofas vadībā par velniņu tēmu un skolas puīšu grupas *Zaļie pipari* rīkoto *Talantu fabrikai* līdzīgo konkursu. Pēc projektu nedēļas skolai arī ticis kāds labums — meitenes krāsoja galdus, tā uzlabojot skolas iekšējo vidi, dažas skolēnu grupas palīdzēja skolotājam izstrādāt mācību materiālus.

Tā kā talantu konkurss bija viens no skaļākajiem, ja ne pats skaļākais šīs nedēļas notikums, tad tuvāk parunāju arī ar pašiem koncerta vīkšējiem — *Zaļajiem pipariem Ģirtu Jānbergu, Jāni Zadiņu, Rolandu Ignatjevu un Kārli Rērihu*. Lai arī grupas dalībnieki ir no dažādām klasēm, viņi veidoja vienu projektu — koncertu. Tajā piedalījās

skolēni, sākot no 7. klases. Vaicājot par šāda koncerta rīkošanas pamat-domu, atbilde bija vienkārša: “Mūs saista mūzika un gribējām šajā nedēļā darīt to, kas mums patīk un interesē. Reizē devām lielisku iespēju ikvienam sevi apliecināt uz skatuves.” Puīši stāstīja, ka, visu nedēļu gatavojoties, bija piemirsuši par pasākuma vadīša-nu. Par to atcerējās tikai pirms paša koncerta sākuma, un tas tagad kalpos kā laba pamācība nākamajām reizēm.

Bija tādi dalībnieki, kas paši lūdza pedagogus sev palīdzēt, taču īpaši neviens pedagogs netika pieaicināts. *Za-ļie pipari* paši palaboja vai ieteica, kad vajadzēja. Nedēļas laikā neviens pe-dagogs arī nespētu izveidot gatavu dziedātāju. Mūzikas skolotāja Sandra Lielanse bija sajūsmā par jauniešu uz-ņēmību un drosmi — bez jebkādas muzikālas pieredzes kāpt uz skatuves un dziedāt. Lielākoties visi beigās esot nodziedājuši labāk nekā mēģināju-mos.

Pēc koncerta — apbalvošana. *Zaļie pipari* pasniedza savu simpātiju balvu **Norlandam Pečulim** par centīgu pie-dalīšanos mēģinājumos un spēju strauji *iekustināt* publiku. Pēc skatītā-ju balsojumiem trešo vietu ieguva **Lelde Dēvita**, otro — **Rīta Grīniņa**, pirmo — **Evija Cirvele**.

Šī bija pirmā reize, kad *Zaļie pipari* uzstājās skolā, kaut arī jau vairākkārt

ir spēlējuši ballēs un pat ar labiem pa-nākumiem piedalījušies konkursā *Do Re Mi* Talsos. Viņi ir mācījušies mūzi-ku, kopā spēlē pirmo gadu, visi bauda vecāku atbalstu un interesi. Tas kopā veido labu pamatu vēlmei turpināt iesākto.

Jāatzīst, ka nācies dzirdēt arī tādus iedzīvotāju pārspriedumus, ka pro-jektu nedēļa pārsvarā esot iecerēta *papīru smērētājiem*. Domājam, ka šī projektu nedēļa pierādīja — izpaus-mes var būt visdažādākās, katra inte-resēm un gumei visatbilstošākā vei-dā, turklāt gluži tukša niekošanās tā vis nav. Jau vairākus gadus šajā laikā tie, kam labāt patīk un padodas darbs ar rokām, skolotāja **Laimoņa Ulmaņa** vadībā dodas palīgā pagasta uzpoša-nā. Kā pastāstīja izpilddirektors **An-dris Kojro**, pamatskolas vecāko klašu audzēkņi pils dārznieces Līlijas Glegļu un izpilddirektora uzraudzībā veido-juši pils ainavu, apzāģējot liepiņas. Daļa skolēnu dedzināja zarus, daļa sa-posa saliņu un pils parku. **A. Kojro**: “Bija patīkami četras dienas vērot, kā zēni braši ierindā soļo uz darbu. Ar viņu paveikto esmu ļoti apmierināts un ceru sadarboties arī citus pavasa-rus. Zēniem tā bija arī iespēja pie-augušo uzraudzība mazliet izmēģināt motorzāģi un iesēsties traktorā, kas nupat jau kļūst gandrīz par tikpat lie-lu retumu kā zirgs. Kā parasti, projek-tu nedēļas noslēgumā neaprobežojos tikai ar *pliku paldies*, bet pasniedzu arī *garšīgu pateicību*.”

Tātad gaidīsim citu pavasari!

Una Upīte un Alnis Auziņš

Akreditēta vēl viena izglītības programma

14. aprīlī Dundagas vidusskolā bija manāms zināms satraukums — akreditēja šajā mācību gadā uzsāko pedagogiskās korekcijas pamatizglītības programmu.

Akreditācijas komisijas pārstā-ves — Talsu rajona Izglītības pārval-des vadītāja Ināra Veismane un Vine-ta Ozola — novērtēja vidusskolas ga-tavību īstenot šo izglītības program-mu un tās atbilstmi, lai skola varētu izdot valsts atzītu pamatizglītības do-kumentu — apliecību par pamatizglī-tību. Šogad šādu izglītības program-mu īsteno 2. un 7. klasē.

Abas ekspertes iepazinās ar programmas īstenošanas būtību mū-su vidusskolā, kā arī noskatījās 7.k klases skolēnu priekšnesumu. Lielu interesi izraisīja klases audzinātāju Zandas Napskas un Norikas Kundec-kas apkopotie skolēnu izpētes materi-āli, kas atspoguļoja gan skolēnu prak-tiskos darbus, gan arī viņu izaugsmes rādītājus. Ekspertes atzina, ka izpētes materiāli varētu kalpot kā paraugs citiem klašu audzinātājiem. Jau tajā brīdī ekspertēm radās pārliecība, ka programma Dundagas vidusskolā ir nepieciešama un dod auglus. Pēc tam abas ekspertes piedalījās mācību stundās — I. Veismane 2. klases da-baszinību stundā, bet V. Ozola 7. kla-ses krievu valodas un matemātikas stundās.

Dienas nobeidzumā, vērtējot ko-rekcijas klases darbību, ekspertes pauda, ka bērni šajās programmās ir atvērti un atraisīti. Viešņām ļoti pati-

ka šī diena Dundagas vidusskolā, un viņas izteica pārliecību, ka program-mai var piešķirt lielāko akreditācijas termiņu. Programmu novērtēja ar augstāko vērtējumu — tā ir akreditēta uz lielāko iespējamo termiņu. Tas no-zīmē, ka Dundagas vidusskolai ir tiesī-bas izdot līdzvērtīgas apliecības par pamatizglītību gan korekcijas prog-rammas skolēniem, gan vispārīgglīto-jošās pamatizglītības programmas skolēniem.

Katrs no mums šajā pasaulē ie-nāk ar savām īpašām spējām, esam līdzīgi un tomēr — citādi. Atšķirīgas ir skolēnu spējas apgūt mācību priekš-metu programmas. Galvenais korek-cijas programmas uzdevums ir palī-dzēt skolēnam pārvarēt mācīšanās grūtības. Korekcijas programma no vispārīgglītojošās pamatizglītības programmas atšķiras ar iespēju vienā klasē mācīties mazāk skolēniem, līdz ar to skolotājs var pievērst lielāku uz-manību ikvienam. Korekcijas klases skolniekiem ir papildstundas mācību priekšmetu konsultācijām un vērtīb-izglītībai. Nobeiguma eksāmeni 9. kla-sē, kā arī pārējie valsts pārbaudes dar-bi abās pamatizglītības programmās ir pilnībā vienādi un ne ar ko neatšķi-ras.

Par šo lielisko un kvalitatīvo programmas īstenošanu paldies vi-siem šajā programmā strādājošajiem skolotājiem, īpaši abu klašu audzinā-tājam.

Uldis Katlaps, vidusskolas direktors

Lai dzīvo sveiks!

Daži labi vārdi par Annu

Katru dienu pensijā dodas neskaitāmi cilvēki. Ziedi, laba vēlējumi — tā piederas. Bet par reto darbabiedri teic: viņam vajadzētu īpašu paldies pateikt. Gadījums ar mūsu pašvaldības galveno grāmatvedi arī ir īpašs. Liekot svaru kausos *Annas Meženieces* nevēlēšanos nekādā veidā izcelties un vairāku dundadznieku uzstājību “par Anniņu tomēr uzrakstīt”, šo rindiņu autors nonāca sprukās. Galu galā *tautas balss* likās izšķirīgā, pieņemot lēmumu.

Māra Liniņa: — Mēs kopā dienā nostrādājām vairāk nekā desmit gadu. Annai piemīt ļoti liels darba spējas — var strādāt pa divpadsmit, četrpadsmit stundām dienā. Viņa ir apveltīta ar milzīgu atbildības izjūtu. Ar lielisku humora izjūtu — prot stāstīt anekdotes. Ar Latgales puses cilvēka dāsno sirdi. Ar Annu var runāt par visu — par kultūru, sportu, politiku. Vakaros pēc darba vēl līdz vieniem diviem viņa lasa. Darbīgumu, enerģiju un izturību var tikai apbrīnot! Viņa pati allaž smejas, ka ir dzimusi Lauvas gadā, mērķaķa zīmē, pūķa stundā. Jaunībā, mācoties poligrāfiķos, Anna ir lekusi ar izpletni!

Anna nevainojami sagatavoja gada pārskatu — kopsavilkumu par iepriekšējo laika posmu, par visu saimniecisko dzīvi, ieņēmumiem un izdevumiem. Nekad nekas nebija par

grūtu, es neesmu dzirdējusi Annu žēlojamies. Varbūt tāpēc grūti pieņemt, ka mūsu grāmatvede vairs nestrādā. Kaut gan... Varbūt notiek, ka Anna atvelk elpu un atgriežas savā ciparu pasaulē. Vai Talsos mazums uzņēmumu? Nespēju noticēt, ka Anna spēs tikai atpūsties. Kādreiz gan, saskaišoties, viņa par datoru ir teikusi “izsviedīšu to kasti pa logu!”, bet tas tā — uz brīdi.

Ja nu Anna tiešām nolēmusi atpūsties, tad novēlu, lai tagad ir gan spēks, gan laiks rušināties pa savu dārziņu un šūt un tamborēt. Tie bija Annas sapņi — kādreiz, kad aiziešu pensijā... Lai nu tas viss piepildās!

Gunārs Laicāns: — Tā sagadījās, ka mēs abi esam no Latgales puses. Annu iepazīnu 1991. gadā, kad kļuva par izpildkomitejas priekšsēdētāja vietnieku un mums vajadzēja grāmatvedi. Tā bija liela uzdrīkstēšanās

no viņas puses, pašvaldības darbs tikko sākās. Anna noturēja augstu līmeni mūsu grāmatvedībā, ievadīja darbā savu vietnieci Māru, pedantiski strādāja ar finanšu dokumentiem. Anna teicami saskatīja galveno, lieliski sekoja līdzi jaunajiem likumiem, visu apguva un laikus izdarīja. Pa

šiem gadiem ne reizi nav aizkavējušas ne darbinieku algas, ne nodokļu nomaksas.

Annu raksturo tādi vārdi kā lojalitāte, lietišķums, bet reizē kolektīvā viņu izjutām kā māti, kas rūpējas par citiem, pacietīgi skaidro, ja nepieciešams. Ar atbildību viņa vadīja arod-

biedrību, rīkoja braucienus uz teātriem. Ja nu Anna kaut ko necieš, tad to, ka viņu slavina.

Agrāk Anna bija strādājusi Talsu tipogrāfijā, un mēs daudz viņai līdzām padomu kā poligrāfistei, veidojot mūsu pašvaldības pirmos informatīvos izdevumus. Annai ir arī augstākā ekonomiskā izglītība. Apbrīnojama ir viņas spēja mainīties laikam līdzi, pārkvalificēties, apgūt jauno, īpaši grāmatvedībā.

Žēl, ka Anna izlēma doties pensijā.

Andris Kojro: — Ja pašvaldību iztēlojamies kā vienotu organismu, tad galvenās tā sastāvdaļas ir galva un sirds. Grāmatvedību uzlūkoju par sirdi. Anniņa kopā ar Māru desmit gadus nodrošināja tās nevainojamu darbību. Ja arī ar galvu viss kārtībā, tad pārējiem locekļiem atliek tikai darboties un izpildīt.

Anniņa ir ideāla grāmatvede — loģiska, ar stingru mugurkaulu. Finanšu stabilitāte ir liels Annas Meženieces nopelns. Esam ņēmuši palie-lus kredītus, bet veiksmīgi tos atmaksājuši, neiedzīvojoties parādos.

Alanda Pūliņa: — Astoņdesmito gadu beigās kopā strādājām Slīteres Valsts rezervātā. Mums bija divas spilgtas personības — Lielā Anna (direktora vietniece zinātniskajā darbā Anna Seile) un Mazā Anna jeb Anniņa — Anna Meženiece. Vispār...

es savā dzīvē neesmu sastapusi Annu, kas nebūtu personība.

Anniņa staigāja pa mežiem, veica fenoloģiskos novērojumus, piemēram, kad kurš augs sāk ziedēt. Atce-ros, viņa allaž stāstīja, ko pa ceļam redzējusi: mežacūku, briedi, alni, zaķi. Tajos džungļos jau visu ko var redzēt. Šķiet, kādu laiku bija arī bibliotekāre. Iespējams, viņa man nāca līdzi arī īves uzmērīt.

Es gribu uzsvērt Annas milzīgo atbildības izjūtu, ar kādu viņa dara jebkuru darbu. Tas nav tālu no pedantisma, tas ir apbrīnojami un pat apskauzami.

Gunta Abaja: — 1995. gadā saņēmu darba uzdevumu — datorizēt grāmatvedību. Grāmatvedība man bija pilnīgi sveša joma, Anniņa savukārt nepazina datoru. Iegādājāties atbilstošu datorprogrammu un sākām strādāt, viena no otras mācoties. Tas man bija lielākais programmas ieviešanas projekts. Izzinot Anniņas darba vajadzības, iepazīnu grāmatvedības pasauli. Viņas pacietība ļāva man izprast grāmatvedības rēbusus un datorprogrammu tik labi, lai spētu palīdzēt kaimiņiem modernizēt viņu pašvaldību grāmatvedību. Arī Anniņa pati nekad neliedza padomu pašvaldību sadarbības apvienības *Ziemeļkurzeme* grāmatvežiem.

Apkopojā Alnis Auziņš

Raibs kā Lieldienu ola

Olu simti parkā

Mana divgadīgā meita Evelīna Marta Lieldienu rītā pie mājas durvīm atrada zaķa atstāto olu. Bija jāiet uz parku meklēt zaķi, lai viņam to atdotu, ja jau reiz pazaudējis.

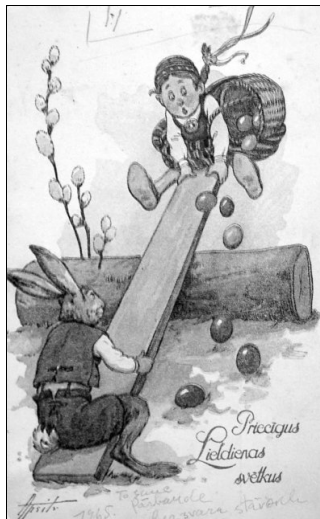
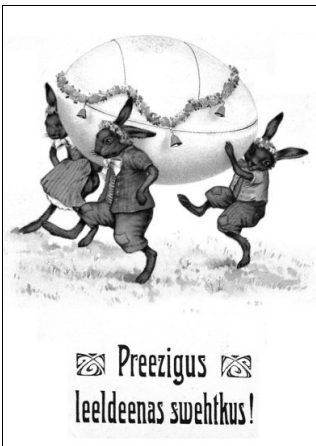
Taču parkā mūsu ieceres mainījās. Nesatikām vis izklaidīgo zaķi, bet vispirms noskatījāmies bērnu kolektīva dejas un noklausījāmies kora dziesmiņas. Pēc tam tik sākās! Nemaz nevarējām paspēt visu izdarīt! Vispirms

gājām rotaļās, tad gaidīja sagatavotas papīra olas, ko katrs no mazākajiem varēja izkrāsot visskaistāk. Redzējām, kā lielāki bērni un jaunieši mētāja olas pa gaisu, meta olu bumbas grozos, nesa olas karotēs. Visu mēs nemaz nejaudājām apskatīt. Viena feina padarīšana bija vizināšanās pajūgā! Lielākie varēja jāt zirga mugurā, bet to mēs darīsim pēc dažiem gadiem. Tad devāmies pastāvēt rindā pie šūpolēm, lai vasarā nekstu odi! Bet pirms mājās došanās vēl aizgājām paripināt olas pa dēli. Un Evelīna nopelnīja vēl divas!

Lai diena būtu pavisam jauka un

īpaši izceltu dažādās olu simtu krāsas, pavasaris bija sarūpējis jauku saulainu dienu, kas tā vien mudināja cilvēkus līst no mājām ārā un meklēt rošību. Tagad mēs gaidīsim nākamo pavasari, varbūt tad satiksīm izklaidīgo zaķi!

Evelīnas Martas mamma Una Upīte

■ **Lieldienu laikā pagasta bibliotēkā bija aplūkojamas 20. – 40. gadu Lieldienu apsveikumu kartiņas no Kubalu muzeja-skolas fondiem.**

Lasīsim mazo upju stāstus!

6. maijā *Ziemeļkurzemes* AGENDA 21 centra darbinieki kopā ar Dundagas vidusskolas 5. un 6. klašu skolēniem (un visiem brīvprātīgajiem) lasīs mūsu mazo upju stāstus.

Ūdeņi pavisam dabiski saista cilvēkus. Taču ne tikai labā nozīmē — ar skaistas atpūtas iespējām un vēlmi ūdeņi un tā apkārtni uzturēt tīru. Arī mums Dundagā ir savi ūdeņi — mazas jauka upītes (Alakste, Pāce un Štēbure), kuru krasti diemžēl nemaz tik jauki vairs nav. Taču vienmēr ir iespēja kaut ko mainīt!

Pulksten 9.00 visi talcīnieki pulcēsies pie skolas, un tad katra grupa dosies uz savu upes posmu. Līdz plkst. 11.30 dalībnieki novērtēs apkārtni (kas patīk, kas ievērojams, kas tur aug, kas uzbūvēts, vai tur ir mežs, plava u.tml.), atkritumu daudzumu, ūdens stāvokli, tad vāks atkritumus, intervēs iedzīvotājus un upju krastu teritoriju īpašniekus, sacerēs vēstules īpašniekiem ar ieteikumiem, novēlējumiem un priekšlikumiem. Pēc tam ar traktoru visus atkritumus savāks. Pie skolas nogādās tos, no kuriem taisīs instalācijas, lai īpaši spilgti parādītu piesārņojumu nelielā upes posmā un visu to, ko cilvēki ir spējuši nogādāt līdz upes krastiem. Kad īpašie veidojumi būs gatavi, tad katra

■ **Auto vraks Pāces upītē.**

Laura Laicāna foto

klase ar tiem iepazīstinās — raksturo situāciju savā upes posmā, rādīs foto-grāfijas, pastāstīs par atkritumu daudzumu un veidiem, intervijām ar iedzīvotājiem un īpašniekiem. Visus čaklos strādniekus noslēgumā apbalvos.

Tīrs ūdens un gaiss, skaista apkārtnē ietekmē gan mūsu garīgo, gan fizisko veselību. Tāpēc vēlamies pievērst skolu, skolotāju, vietējo iedzīvotāju un īpašnieku uzmanību upju krastu tīrībai un likt padomāt arī par paša reiz nometo papīru kaut vai tepat — pie mājas stūra.

Una Upīte, Ziemeļkurzemes AGENDA 21 centra sekretāre

Mūsu šahisti Kuldīgā

Dundagas jaunie šahisti 14. aprīlī pirmo reizi draudzības sacensībās mēroja spēkiem ar Kuldīgas Šaha skolas audzēkņiem.

Dundadznieku vidējais vecums gan bija nedaudz lielāks, toties kuldīdznieki mūs ievērojami pārspēja divos citos rādītājos: lielākajai daļai šahistu bija 3. sporta klase, vienai meiteņei pat 2. sporta klase, turklāt kuldīdznieki vairākus gadus diendienā apmeklē nodarbbas profesionālu treneru vadībā. Tā, piemēram, 2. sporta klases īpašniece šahu cītīgi spēlēja jau 7 gadus. Mūsējiem šīs spēles bija lieliska spēku pārbaude un treniņš, un dundadznieki kaunā nepalika. Divpadsmit dalībnieku pulkā Jurgis Remess ar 4 punktiem no 6 iespējamajiem izcīnīja trešo vietu, Arnis Sirkels ar 3,5 punktiem — 4. vietu. Rai-vis un Didzis Pabērzs katrs ieguva pa 2 punktiem.

Paldies kuldīdzniekiem par viesmīlību un ierosmēm tālākai sadarbībai! Mūsējiem vēlū vismaz tikpat neatlaidīgi turpināt nodarbbas, tad neizpaliks arī panākumi.

Alnis Auziņš

Pensionāru galda spēles

Marta pēdējā sestdienā pensionāru pirmajās galda spēlēs dalībnieki pārbaudīja varēšanu daudzciņā — dambretē, riču-račā un cūkās.

Pēc četrus stundu cīņām 1. vietu ie-

guva Mirdza Pūpolberga, 2. vietu Guna Vicinska, 3. vietu Aleksejs Kivko.

Pensionāru padomes priekšsēdētāja Ārija Jāvalde apbalvoja pirmo trīs vietu ieguvējus ar diplomiem un balvām, reizē novēlot nākamajās sacensībās kuplāku pulku (šoreiz piedalījās deviņi).

Paldies Kurzemītes vadītājam Andai Budreikai par atļauju izmantot telpas!

Edvīns Klēvers, tiesnesis

Galda spēles pili

Pusotro nedēļu izteiksmīgas afišas centrā un ciemos aicināja 24. aprīlī uz pagasta galda spēlēm Dundagas pili.

Pēc dalībnieku reģistrācijas un protokolu aizpildīšanas izrādījās, ka sacensties vēlas 38 dalībnieki piecos sporta veidos: galda tenisā, šahā, dambretē, novusā un zolitē.

Pils zāli aizņēma galda tenisisti. Pirmo vietu ieguva viens no rajona labākajiem pingponga meistariem Dainis Derkevics, otro vietu — Mārcis Mītlers, trešo — Mārča brālis Māris.

Māri veiksmē pavadīja dambretē — nezaudējot ne spēli, jaunais dambretists izcīnīja pirmo vietu. Otrais palika Slaviks Mozoļevs, trešais — Aldis Sīpols.

Sekmīgi šaha cīņās bija Aldis Sīpols un Alnis Auziņš, kas uzvarēja visus pretiniekus un savstarpējo partiju beidza ar lielmeistaru neizšķirtu. Papildpartijā — ātrspēlē — šoreiz šaha dieviete Kaīsa uzsmaidīja vecmeistaram A. Sī-

polam. Par trešo vietu jāuzteic vienpadsmitgadīgais A. Sirkels. Arnim panākumu nodrošināja labi nospēlēta galotne partijā ar sīvāko konkurentu Jurgis Remesu, kas šoreiz palika ceturtais.

Visvairāk dalībnieku, līdzjutēju un padomdevēju pulcēja novusa galdi. Te arī gāja visskaļāk — gan veiksmes, gan neveiksmes pavadīja skaļas ovācijas un urrā saucieni. Favorītu Raini Nātriņu pieveica vienīgā novusiste Guntra Dzīle, liedzot pagājušā gada finālistam šogad cīnīties par godalgu. Finālā labāko trijnieks ierindojās šādā secībā: 1. Jānis Cirvelis, 2. Gunārs Kulpa, 3. G. Dzīle.

Vairāk nekā 5 stundas Arvja Heniņa vadībā risinājās zolītes maratons. Pēc 5 kārtām ar punkta pārsvaru pār Pēteri Rumpi 1. vietu ieguva Raitis Kristiņš, tomēr balvu *Labākais zolmanis* ieguva viens no pagasta izlases balstiem P. Rumpē.

Visu sporta veidu pirmo trīs vietu ieguvējus pagasta padome apbalvoja ar diplomiem un piemiņas veltēm. Paldies tiesnešu kolēģijai — A. Heniņam A. Auziņam, S. Mozoļevam un D. Derkevīcam, kas sekmēja sacensību raitu norisi un rezultātu apkopošanu!

Edvīns Klēvers, galvenais tiesnesis

Treji apli aicina!

Gadskārtējais maija skrējienš **Treji apli** aicina 2 km, 4 km un 10 km distancēs **30. maijā plkst. 14.00.** Pulcēšanās vidusskolas stadionā.

E. K.

Temuļa jaunie piedzīvojumi

Daļa daudzdzīvokļu māju iedzīvotāju nevēžo atkritumus bērt tiem paredzētajos konteineros, bet lūko aizskalat kanalizācijā, tā ik pa laikam izraisot avārijas.

Fakts

Zīmējusi Sandra, rīmējusi Sinla

“Nesāp kājas man, ne rokas, Tikai lielais slinkums moka. Netīk iet uz konteineru... Kur lai atkritumus beru?

Izštukoju! Būs gods godam — Noridēšu krodas podā! Aizskalošu prom kā nieku Visu krāmīgu un lieku —

Zobu birstes, zivju galvas, Zaldātiņus, kas no alvas, Mizas, driskas, lauskas, spalvas, Spuldzes, sēnes, šlīpses, balvas...”

Bet no rīta bilde traka — Pludo grīda, baiga smaka. Viss, ko saštopēja iekšā, Temuļam peld degunpriekšā.

Pavasaris Kurzemītē

Marts mūsu pirmsskolas izglītības iestādē bija notikumiem bagāts. Mūsu skolotājas papildināja pieredzi vairākās rajona radniecīgās iestādēs — Sabiles Vīnodziņā, Rojas Zelta zivtiņā, Kolkas Rūķītī un Talsu Kastanītī. Ciemos redzēto, gan savu darbu grupas bērniem rādījām *Bērnu rītos*, uzaicinot arī vecākus.

Mūzikas skolotāja Rudīte un grupas skolotāja Irina veiksmīgi sagatavoja deju grupu *Jauno talantu* konkursam Dundagā un pēc tam Sabilē. Par to liels prieks un pateicība. Liels paldies Dacei par dēla Ģirta Treinovska sagatavošanu, kas veiksmīgi nodejoja *Jauno talantu* skatē Talsos.

Pie mums marta vidū ciemojās Dundagas vidusskolas nākamo — pirmo — klašu skolotājas un mācību pārzine Zanda Napska, lai kopīgi pārrunātu sagatavošanos skolai.

11. martā bērnus iepriecināja Leļļu teātra klubs ar izrādi *Reiz rūķī*. 12. martā uzņēmām 17 rajona logopē-

dus. Ar savu darbu iepazīstināja mūsu logopēde Inese Veinberga, kuras veikumu logopēdu apvienības vadītāja Maija Šteinberga un pārējie speciālisti novērtēja atzinīgi.

Ceturtais grupas bērni kopā ar skolotāju Viju pie sevis bija aicinājušas vecmāmiņas, lai kopā priecātos Vecmāmiņu ballē.

26. martā svinējām Pavasara balli. Uz zāli visus bērnus aicināja muzikālā skolotāja Rudīte. Kopīgās dejās un dziesmās laiks pagāja nemanot. Balles noslēgumā bērni pagatavoja pavasara vēstnešus — putniņus, kas atrada mājvietu pie zāles griestiem.

Lielu paldies sakām 2002. gadā bērnu dārzu beigušo bērnu vecākiem. Par toreizējo ziedojumu esam iegādājušies vērtīgas enciklopēdijas. Ļoti priecātos, ja atsauktos vēl dāvinātāji, jo enciklopēdijas ļauj bērniem paplašināt redzesloku.

Anda Budreika

Tiksimies Māmiņu svētkos!

Tuvojas vieni no skaistākajiem pavasara svētkiem — Mātes diena.

Šajā pasākumā Dundagas vidusskolā māmiņas (cerams, arī tēvi) varēs uzzināt, cik veiksmīgs bijis šis gads mūsu skolas audzēkņiem mācību olimpiādēs, sporta sacensībās un dažādos konkursos. Veltes par labi padarīto darbu audzēkņi gan saņems tikai mācību gada beigās, jo citādi, kā rāda pieredze, pasākums izvērsas par garu.

Izstādei gatavojas skolas rokdarbu un floristikas pulciņu dalībnieki. Koncertā redzēsīm skolas pašdarbības kolektīvus: jaukto un zēnu kori, deju

grupu, vokāli instrumentālo ansambli, teātra pulciņu u.c. kolektīvu sniegtu. Visi šie kolektīvi sevi labi parādījuši dažādu līmeņu skatēs.

Mīļās māmiņas un tēti, atcerieties, ka bērni jūs gaidīs **7. maijā Mazajā skolā plkst. 12.00 un Lielajā skolā plkst. 14.00.**

Vaira Kamara

Dundagas vidusskola
sveic Mātes dienā
visas Dundagas pagastā dzīvojošās māmiņas

Pašdarbnieku panākumi

Stūru stūriem tēvu zeme,
Apkārt balta villainīt,
Cik stūrīšu, tik bāliņu,
Cik rakstiņu, tik māsiņu.

Sveicu mūsu pašdarbniekus ar panākumiem Talsu rajona skatēs — Dundagas jauniešu deju kolektīvu *Dun-dang* (vadītāja Dace Treinovska) ar 2. vietu un Dundagas jaukto kori ar II pakāpes diplomu (Sandra Lielanse).

Santa Maksimoviča

Vaira Kamara

No Dundagas vakarpusē atiet vēl šādi autobusi

Dundagā	Galapunkts	Maršruts	Kursē	Pārvadātājs
19:01	Kolka 20:00	Rīga-Talsi-Dundaga-Kolka	1 2 3 4 5 6 7	Nordeka
Ap 20:30	Talsi 21:10	Rīga-Pūre-Talsi-Valdemārpils- Dundaga	1 2 3 4 5 6 7	a/s Talsu autotransports

Pārdod lietotu loga stiklu.
☎ 3232194 (no 9.00 līdz 17.00)

Dundagas vecākajai baznīcai — jaunu jumtu!

Līdz 20. aprīlim Dundagas luterāņu baznīcas jumta remontam ziedojuši: Ēriks Lūsis, Marta Lavrinoviča, Ilga Sinka-Priedīte, Alnis Auziņš un z/s *Jaunsniķeri* (īpašs paldies!), kopsummā 1370 latu. Ziedojumu kastītē baznīcā savākti Ls 52, 53. No Valsts kultūras pieminekļu inspekcijas un Kultūrkapitāla fonda esam ieguvuši Ls 7500, līdzdalības iespējas apsver mūsu pašvaldība, ar kokmateriāliem apsolījis palīdzēt Jānis Apsītis.

Diemžēl dzīves dārdzības pieaugums ietekmējis arī remonta izmaksas. Vēl nepieciešams savākt aptuveni Ls 10 000.

Esam izsūtījuši vēstules ar aicinājumu ziedot vietējiem uzņēmējiem.

Pavasārī aizsāksies labdarības koncertu sērija Dundagā. Visi ienākumi — jumta izbūves fondā. Paredzams, ka **8. maijā pie mums koncertēs grupa Ave Deus** (Ieva un Aivars Lapšāni), **16. maijā mācītājs Krists Kalniņš ar savu gru-**

pu no Cēsu draudzes, bet **5. jūnijā plkst. 16.00** Dundagas ev. luteriskajā baznīcā pusotru stundu ilgu programmu sniegs **Valdis Indrišonoks**. Datumos un laikos iespējami grozījumi, tāpēc lūdzam nepalaist garām ziņas uz informācijas dēļiem.

Pēc izsludinātās cenu aptaujas draudzes padome izvēlējusies būvdarbu veicēju — SIA *Pretpils*. Paredzams, ka darbi sāksies jau jūlijā.

Alnis Auziņš

Fricis Alksnis

(1932. g. 22. VI — 2004. g. 17. III)

No mums šķiries zinātnieks, silikātu tehnoloģijas lietpratējs, tehnisko zinātņu doktors. Fricis Alksnis dzimis Dundagas pagasta *Dzegužkalējos*. Skolas gaitas sācis Dundagā (klases audzinātāja Anna Grīnberga), ar zelta medaļu beidzis Rīgas 5. vidusskolu. 1956. gadā absolvējis LVU.

F. Alksnis dzīvi aizvadīja strauji, it kā baidīdamies ko svarīgu nespēst. Dievs viņu bija apveltījis ar lielu fizisko, morālo un labvēlības potenciālu, kas ļāva sprauģo dzīves ritmu izturēt 72 gadus. Galu galā pat ilgi slimot neatlika laiks...

F. Alksnis bija izteikts maksimālists. Skolā un augstskolā mācījās centīgi un sekmīgi un tāpēc arī uzreiz pēc LVU beigšanas varēja ieņemt galvenā inženiera amatu celtniecībā, vēlāk kļūt par paša ierosinātā celtniecības zinātniskās pētniecības institūta direktoru. Iša

laikā F. Alksnis izstrādāja zinātņu kandidāta disertāciju, izpētīja un radīja pavisam jaunus celtniecības materiālus. Pētījumus F. Alksnis veica ļoti rūpīgi, katru ķīmisko formulu pārbaudot praksē, tāpēc Maskavā, aizstāvot doktora disertāciju, to augstu novērtēja.

No F. Alksņa izveidotajiem materiāliem būvēja ēkas gan toreizējā PSRS, gan Čehijā, VDR un citās valstīs. Ļoti bieži viņš pats brauca un ievadīja ražo-

Ja esat kaut reizi dzīvē pielāvis domu uzņemties atbildību par bērniem, kas palikuši bez vecāku aprūpes, ir iespējas iegūt vajadzīgās prasmes un iemaņas mācībās un pēc tām — sertifikātu. Pirmā nodarbība paredzēta **6. maijā plkst. 13.00** Talsu evaņģēliski luteriskās draudzes namā Baznīcas laukumā 6. Lūdzu par savu izvēli ziņot pagasttiesai personiski vai pa tālruni **3237854 līdz 5. maijam** (ieskaitot).

Daina Dēvita,
pagasttiesas priekšsēdētāja

Pagasta padomes pastāvīgo komiteju un padomes sēžu laiki

5. V plkst. 14.00 Vides aizsardzības un pagasta attīstības komiteja
12. V plkst. 15.00 Izglītības, kultūras un sporta komiteja
13. V plkst. 15.00 Veselības aprūpes un sociālās palīdzības komiteja
17. V plkst. 15.00 Finanšu komiteja
24. V plkst. 15.00 padomes sēde
27. V plkst. 15.00 Veselības aprūpes un sociālās palīdzības komiteja
11. un 25. V plkst. 14.00 Sociālās palīdzības komisijas sēde

šanu.

Lasot lekcijas LVU, kā arī vairākās ārvalstu, tostarp ASV mācību iestādēs, F. Alksnis kļuva par profesoru.

F. Alksnis ļoti mīlēja dzīvi, bija apveltīts ar labu humora izjūtu, arī — ar asu mēli, nesaudzot netaisnību, bezdarbību, paviršību un personības sekulumu. Fricis Alksnis mīlēja kārtību un mērķtiecību, bija gatavs palīdzēt radiem, draugiem un darbabiedriem.

F. Alksnis mīlēja savu ģimeni un ar īpašu maigumi izturējās pret mazbērniem. Ar pateicību Fricis Alksnis vienmēr pieminēja Dundagas vidusskolas skolotājus, kas bija snieguši dziļas pamatzināšanas, un vecākus, kas mazotnē bija iemācījuši katru darbu padarīt labi un līdz galam.

F. Alksņa dzīves gājums ir paraugs, ko var panākt vienkāršs lauku zēns, ja dzīvē izvirza noteiktu mērķi un dara visu tā sasniegšanai.

Rita Zemtiņa un Gunārs Alksnis

Lizete Einštāle	(1915)
Biruta Bāliņa	(1930)
Ārija Brūkliņa	(1930)
Kārlis Vegmanis	(1942)
Gunards Alfreds	
Motmillers	(1927)
Marga Agra Kemnica	(1938)
Kārlis Metenis	(1926)

«Dundadznieks» Nr. 4 (28) 2004. gada aprīlis.

Dundagas pagasta padomes izdevums, iznāk reizi mēnesī, reģistrācijas Nr. 000702696

Redakcijas adrese: Pils iela Līkā muiža, Dundaga, LV 3270.

Redkolēģija: Gunta Abaja, Alnis Auziņš (redaktors, tālr.: 1-3232252, epasts: alnis@dundaga.lv), Ēriks Bērzkalns, Sandra Dadze, Anda Felša, Uldis Katlaps, Gunārs Laicāns, Aivars Miška, Rita Zemtiņa.

Publicētie materiāli ne vienmēr pauž redakcijas vai izdevēja viedokli. Par datu pareizību atbild tos sniegušī amatpersona, citos gadījumos — raksta autors, intervijās — arī intervēja-mais. Pārpublicēšanas gadījumā lūdzam atsaukties uz «Dundadznieku».

Iespiests Talsu tipogrāfijā.
Metiens: 500 eks.

Internetā: www.dundaga.lv/avize